

Hmežič

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

LETO LIX

MAJ

ŠT. 5 - 1989

GLASILO SOZD HMEZAD, KI ZDRUŽUJE KMETIJSTVO ŽALEC ★ HRAM-ŠMARJE PRI JELŠAH ★ KMETIJSTVO ILIRSKA BISTRICA ★ KMETIJSKA ZADRUGA »DRAVA« Radlje ★ SADJARSTVO »MIROSAN« Petrovče ★ VRTNARSTVO Celje ★ KMETIJSKA ZADRUGA »SAVINJSKA DOLINA« Žalec ★ INŽENIRING ★ KMETIJSKA ZADRUGA SLOVENSKA BISTRICA ★ CELJSKE MESNINE ★ MLEKARNA CELEIA Arja vas ★ HMEZAD EXPORT IMPORT Žalec ★ STROJNA Žalec ★ MINERVA Zabukovica ★ GOLDING Žalec ★ AGRINA Žalec ★ JATA ZALOG Ljubljana ★ TAJFUN Planina ★ INTERNA BANKA HMEZAD ★ HRANILNO KREDITNA SLUŽBA KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA Žalec, DS Služba pravne pomoči in SKUPNE SLUŽBE SOZD HMEZAD

OB PRAZNIKU DELA PRVEM MAJU

Praznujemo prvi maj – mednarodni delavski praznik. Praznujemo ga različno, eni na izletih oziroma na dopustih ob morju, v gorah, drugi doma, tretji na raznih potovanjih, prireditvah, odvisno od tega, kolikor kdo finančno zmore. Mislim, da ni potrebno pisati o zgodovini, humanosti in pomenu tega praznika, o praznovanju po svetu in o tem, da je še veliko držav, kjer je ta praznik prepovedan in so razne manifestacije v počastitev tega praznika najbrutalnejše zatrite, delavski voditelji pa preganjani in pozaprti. Napredna delavska gibanja naletijo na razno razne odpore. Zlasti v deželah, kjer se krepi nacionalizem, rasizem in drugi negativni pojavi.

Brez borbe proti nazadnjaštvu, samovolji in nacionalizmu ne gre tudi v deželah, kjer je na oblasti delavski razred, ali pravilneje birokracija v imenu delavskega razreda. Tudi pri nas v Sloveniji in Jugoslaviji praznujemo letošnji prvi maj v velikem družbenem vrenju. V tem gibanju je zelo veliko pozitivnih silnic, ki hočejo naš gospodarski razvoj usmerjati hitreje naprej, brez določenih ideoloških spon in problemov, da bo delavski razred danes in jutri živel boljše in ne v neki daljnji in nedosegljivi prihodnosti, za katero se je sedaj potrebno žrtvovati v celoti. Druge sile iščejo svoje računice, kako ta tok speljati iz oblasti delovnih ljudi, od samoupravljanja in odločanja delavcev o rezultatih svojega dela in ga podrediti oziroma vrniti v čas pred revolucijo.

Mi smo v težki gospodarski krizi, močno jo občutimo na svojih ramah. Pošastna inflacija nam jemlje iz rok vse mogoče vire: denarne in materialne, devalvira nam minulo in tekoče delo. Dejansko nam spodkopava lastno oblast oziroma samoupravljanje. Vsi ti negativni trendi nam zelo resno ovirajo normalno opravljanje poslovnih funkcij. Iz meseca v mesec se ne ve, kakšna bo obrestna mera. Zato je ena osnovnih nalog tako v širši domovini kot v Hmežadu, da vsak po svojih močeh čimbolj uspešno in kvalitetno dela na svojem delovnem mestu in s tem prispeva svoj delež h gospodarski stabilizaciji. Naša poslovna izhodišča so prav v tem. Z večjo in kvalitetnejšo ustvarjalnostjo se moramo v Hmežadu boriti za domače, zlasti pa še za zunanje tržišče. Zakoni trga so kruti in neusmiljeni. Samo sposobni in sposobnejši bodo preživeli. Ukrepi, ki jih sprejema nova vlada, so naravnani v smer čimvečje domače in tuje tržne konkurence. Prav zaradi tega se je in se bo na osnovi novih gospodarskih gibanj spremenila celotna zakonodaja, ki ureja organiziranost gospodarstva, odnose s tujino, na področju financ, bančništva. Namen vsega tega je, da bi pri gospodarjenju, snovanju novih dejavnosti, vključevanju v izvoz, pri investicijah... bilo čim manj ovir, da bi bile izvedbe čim hitrejša, da bi v poslovni politiki bili čim bolj fleksibilni.

V Hmežadu nam kaže delati premišljeno in produktivno ter zastavljati naloge tako, da bo kasneje čim manj raznih sprememb. Tako bo čas, ki je pred nami, poleg še najpomembnejšega dela zahteval temeljite organizacijske preobrazbe in pristope k realizaciji našega sistema. Pred nami so nekatere povsem nove zadeve od delništva, raznih mešanih podjetij, skupnih podjetij... Vsekakor je dana pestra možnost na področju organiziranja, sodelovanja, kooperiranja ne glede na kapital in njegov izvoz. Nekatere zadeve nam bodo tudi težko razumljive, ker se bodo močno razlikovale od sedanjega načina dela. V Hmežadu že imamo nekaj izkušenj, saj smo že doslej uspešno sodelovali v kmetijstvu in malem gospodarstvu. Tudi na področju izvoza smo dosegli dobre rezultate. Zato se moramo teh nalog lotiti z optimizmom, ker so nam porok, da nam bo jutri resnično bolje.

Vsem Hmežadovcem želim srečno praznovanje!

Predsednik PO SOZD
Vlado Gorišek

PLAN ZA LETO 1989

UVOD

Plan SOZD Hmezad Žalec za leto 1989 je izdelan na osnovi planov, ki so jih izdelali v delovnih organizacijah. Samo planiranje je zelo oteženo predvsem zaradi nepredvidljive rasti inflacije, nadalje se je spremenil Zakon o planiranju (SOZD Hmezad je sistem, ki je po Zakonu dolžan izdelati svoj plan in to obvezuje vse tudi manjše članice, da izdelajo vsaka svojega), nastajajo spremembe v obračunskem sistemu, dobili smo Zakon o podjetjih. Zaradi vsega tega aktivnosti v delovnih organizacijah niso stekle po sprejetem rokovniku in občutno zamujamo. Plani delovnih organizacij v večini primerov niso preveč podrobni in vsebujejo le najznačilnejše parametre. Dogovorili smo se, da bodo pri vrednotenju upoštevane cene iz decembra preteklega leta, med letom pa bodo v primerjavi z doseženim uporabljeni določeni korekcijski koeficienti. Uporabili smo določila starega obračunskega sistema, saj določila novega še zdaj niso dorečena. Ob spremljavi se bomo pač morali sprosti prilagajati novostim.

Verjetno bo morala marsikatera delovna organizacija svoj plan spreminjati – izdelovati rebalans.

Izdelana so bila izhodišča poslovne politike za leto 1989 in so sestavni del plana.

Zaradi prej naštetih težav in neznank plan investicij in plan obratnih sredstev ter financiranja nista izdelana in bosta sprejeta kasneje.

Plana zaradi nedorečenih ev. organizacijskih sprememb ni izdelala DO Strojna in so vsi številčni prikazi brez te DO.

FIZIČNI OBSEG PROIZVODNJE

Ocenjujemo, da rast proizvodnje sladi izhodiščem poslovnih politke za leto 1989:

- rastlinska proizvodnja (strnine, koruza, travinje, vrtnine, oljnice, zelenjava) izkazujejo povečanje do 141 %.
- trajni nasadi (hmelj, jabolka, jagodičevje, hmeljski ukoreninjenci) izkazujejo povečanje od 9–45 %.
- živinorejska proizvodnja izkazuje povečanje prireje MPG za 12 %, mleko pa za 3 %.
- perutninarstvo izkazuje povečanje pitanja brojlarjev za 2 %, konzumnih jajc pa za 6 %.
- predelava mleka in mesa planira večjo rast.
- dodelava hmelja je usklajena z zalogami in planirano proizvodnjo. Kalo je planiran previsoko.
- rast ind. proizvodnje je težko primerljiva v fizičnih pokazateljih.
- gostinstvo pronic zelo ambiciozno, predvsem nočitve.

V poljedelski proizvodnji bomo morali s tehnološkimi odločitvami in organizacijo dela doseči ali celo preseči nekatera predvidevanja. Posebno skrb bomo morali posvetiti kvaliteti hmelja, sadja in jagodičevja ter doma pridelani krmi.

Ohraniti moramo stalež krav, izboljšati tehnologijo reje ter kvaliteto mleka.

V proizvodnji kmet. mehanizacije moramo najti boljše alternativne programe.

Izboljšati moramo kvaliteto storitev (mehanične storitve, gostinstvo).

Za nepovratna sredstva za hidro in agromelioracije, akumulacije, namakalne sisteme bo družba zahtevala učinke v večji proizvodnji...

Tudi ciljem, zadanim v srednjeročnem planu, ne sledimo povsod. Sicer pa so same količine primerjalno z doseženim v preteklem letu razvidne iz priložene tabele.

OSEBNI DOHODKI

Izhodišče plana delitve sredstev za OD je decembrski (1988) nivo osebnih dohodkov, ki bi naj bil med letom korigiran tako da bi preprečil nadaljne upadanje realnih OD za kar pa bo nujno doseganje primernih poslovnih rezultatov, saj bodo le-ti če ne bodo primereni, predstavljali omejitve rasti sredstev za OD.

Vse težji pogoji poslovanja ter sprotne prilaganje novim zakonskim določilom bodo vzpodbudili članice k realnejšemu nagrajevanju po vloženem delu. Predvsem v najzgovornejših fazah poslovanja, saj bodo sicer OD ostali socialna kategorija, ki teži k uravnilovki in v začaran krog nedela.

Kritične situacije (časovno pogojene z naravo dela in podobno) bomo premoščali z usklajevanjem OD (stališče koordinacije računovodij SOZD), ki pa zahteva določeno mero strpnosti v politiki dogovarjanja in sodelovanja v interesu skupnih kakor tudi posameznih ciljev.

Ob morebitnih trenutno še nepredvidljivih omejitvah sredstev za OD bomo plane prilagajali sprotno.

FIZIČNI OBSEG

(najvažnejši proizvodi):

OPIS	EM	Plan 1989	Indeks P/89 R/88
KMETIJSKA PROIZVODNJA			
PŠENICA	ton	1.914	120
HMELJ	ton	3.273	109
KROMPIR	ton	896	119
SVEŽE ZELJE	ton	2.155	141
FIZOL – zrnje	ton	61	111
JABOLKA NAMIZNA	ton	3.390	145
JABOLKA			
INDUSTRIJSKA	ton	920	14
GOBE	ton	62	258
MOČNA KRMILA	ton	30.000	99
MLADO PITANO			
GOVEDO	ton	4.758	112
OSTALO GOVEDO	ton	1.540	89
PRAŠIČI	ton	1.402	93
BROJLERJI	ton	17.830	102
VALILNA JAJCA	000/kom	23.773	101
KONZUMNA JAJCA	000/kom	67.006	106
DAN STARI			
PIŠČANCI	000/kom	13.456	124
MLEKO	000/lit	38.486	103
PREDELAVA			
KISANJE ZELJA	ton	1.400	179
DODELAVA HMELJA			
– odkup – SOZD	ton	3.400	118
– drugi	ton	900	110
PREDELAVA MESA			
Skupaj odkup	ton	2.511	110
Storitveno klanje – skupaj	kom	3.810	106
Nabava mesa in drobovine	ton	3.934	105
– prodaja mesa in izdelkov	ton	8.175	107
PREDELAVA PERUTNINSKEGA MESA			
– klanje – živa teža	ton	14.317	108
– prodaja mesa in klobas	ton	9.729	102
– stranski proizvodi	ton	2.540	98
PREDELAVA MLEKA			
– odkup mleka	000/lit.	54.337	106
– proizvodnja konzumnega mleka	000/lit.	27.150	128
– smetana, jogurt skupaj	000/koz.	29.135	116
– ostali izdelki (skuta, maslo, sir)	ton	2.490	113
MED – ODKUP	ton	562	146
INDUSTRIJA			
– plastične cevi in spojni elementi	ton	2.817	117
DO TAJFUN			
– puhalnik	kom	700	91
– obračalniki	kom	350	100
– vitile	kom	1.700	100
– snežne freze	kom	600	56
– trosilci	kom	–	–
– vrtni stroji	kom	500	69
– žaga AL-KO	kom	12.320	–
GOSTINSTVO			
– Nočitve	noč.	38.734	174
– Obroki	000/kom	1.791	125
– Pijače – skupaj	000/lit.	809	121

PLAN IZVOZA IN UVOZA

je bil objavljen v 3. št. Hmeljarja. Skupno bomo izvozili za 19 mio USD in uvozili za 11 mio USD.

PLAN USTVARJANJA IN DELITVE CELOTNEGA PRIHODKA ZA LETO 1989

	Vrednost v mio din	Indeks Plan/1989 Realiz. 1988
Celotni prihodek	1.448.456	192
Porabljena sredstva	1.250.088	189
od tega amortizacija	35.151	183
Obveznosti iz dohodka	61.986	185
Čisti dohodek	135.947	217
Osební dohodki (bH)	115.773	192
Ostaneč čistega dohodka	20.175	849
Nekateri kazalci uspešnosti		
– število zaposlenih	4.115	100
– dohodek/delavca (000 din)	48.211	206
– Cp: porabljena sredstva (%)	115,9	101
– povpr. mes. bruto OD/del. (000 din)	2.345	192

PLAN IZOBRAŽEVANJA ZA LETO 1989

Strokovno izobraževanje in usposabljanje delavcev, izobraževanje ob delu in iz dela, štipendiranje, pripravništvo in strokovni izpiti so sestavni del kadrovske politike in s tem pomemben del poslovne politike posameznih DO in SOZD HMEZAD.

Osnova načrtovanja, programiranja izobraževalnih aktivnosti predstavljajo potrebe, ki izhajajo iz kadrovskega zahtev posameznih DO. Na nivoju SOZD HMEZAD za enkrat še ni oblikovana oz. organizirana kadrovska služba v taki meri, da bi omogočila profesionalno zbiranje in obdelavo ustreznih podatkov s kadrovskega področja. Le-ta bi med drugim koristila vsem članicam pri programiranju in organizaciji izobraževanja, načrtnega štipendiranja, usmerjanja potrebnih kadrov še v času izobraževanja in pripravništva.

Z razvojnega vidika bi predstavljala omenjena kadrovska služba osnovo za oblikovanje novih, ustvarjalnih teamov, njihovo usposabljanje in pripravo za izvedbo projektnih nalog.

Programiranje izobraževanja obsega štiri področja, in sicer:

- 1) izobraževanje ob delu na osnovi zahtev v razvidu del in nalog,
- 2) izobraževanje ob delu in iz dela,
- 3) pripravništvo in strokovne izpite,
- 4) štipendiranje.

Celotni sistem štipendiranja, pripravništva, strokovnih izpitov, deloma tudi obvezne počitniške prakse štipendistov in PD oz. DP učencev srednjih šol, se programira, organizira in izvaja za članice na nivoju SOZD. Pripravništvo in strokovni izpiti so planirani glede na priliv učencev oz. študentov ob koncu šolskega leta, med letom pa se vključijo v pripravništvo 20 do 25 delavcev, ki sicer niso bili naši štipendisti.

Razpis štipendij ne upošteva dodatnih potreb, ki jih bodo DO posredovale do 15. aprila.

Izobraževanje ob delu, na osnovi zahtev v razvidu del in nalog in izobraževanje ob delu in iz dela, načrtujejo članice glede na lastne potrebe in zahteve. Na nivoju SOZD opredelimo enotno metodologijo sicer različnih oblik izobraževanja, na osnovi tega pa, glede na potrebe in interes članic, organiziramo, usklajamo in izvedemo posamezne izobraževalne programe.

V planu izobraževanja niso upoštevani podatki tistih DO, ki niso posredovale svojih planov izobraževanja.

Dejstvo je, da se v skupne izobraževalne programe vključujejo, razen izjemnih primerov, praviloma DO z žalskega in celjskega področja, kar je glede na lokacijsko opredeljenost razumljivo.

Število razpisanih štipendij v rednem roku (88) predstavlja seštevek tistih članic, ki združujejo sredstva za štipendije na nivoju SOZD HMEZAD.

O združevanju, planu in porabi sredstev štipendij odloča odbor za EIO in OZD. Obračun sredstev za leto 1988 in plan sredstev za leto 1989 je bil obravnavan in sprejet na 9. seji odbora, dne 16. 3. 1989. Trenutni priliv sredstev za štipendije, na osnovi 1 % združevanja iz BOD DO, pokriva potrebe. Odbor za EIO in OZD redno obravnava stanje sredstev in odloča o spremembah glede njihovega združevanja.

(Nadaljevanje na 4. strani)

VEČ SODELOVANJA IN AKTIVNOSTI

V četrtek, 13. aprila so se na svoji 6. redni seji sestali člani koordinacijskega odbora sindikata SOZD Hmezad. Obravnavali so poročilo o poslovanju SOZD Hmezad za leto 1988 in delitev OD, počitniške kapacitete, gradivo o prenovi zveze sindikatov, volitve v samoupravne organe, udeležbo na sejah in sprejeli programske usmeritve za delo v letu 1989/90.

Informacijo o poslovanju in delitvi OD je podal tov. Polde Škafar. Opozoril je na vrsto okoliščin, ki so tako ali drugače vplivale na poslovanje in delitev osebnih dohodkov. Razprava, v kateri so sodelovali vsi prisotni, je pokazala, da je administrativno ukrepanje vlade dejansko kmetijstvu in nekaterim drugim dejavnostim povzročila kup problemov in temu primerni so tudi rezultati. Pri tem razpravljalci niso pozabili tudi na pomanjkljivosti in slabosti znotraj DO.

Osebnih dohodki so bili druga vroča tema seje. Ob ugotovitvi, da je bil povprečni OD za leto 1988 v SOZD Hmezad 726.874.– din in da je realni OD v SOZD padel za 14,3 %, je bil osrednji poudarek, dan problemom najnižjih OD in stimulativnemu nagrajevanju. Udeleženci seje so si bili enotni, da je po-

trebno stališče slovenskih sindikatov glede OD upoštevati tudi v DO SOZD Hmezad, zlasti pa je potrebno narediti več na stimulativnejšem nagrajevanju in to individualno in skupinsko. Rezultati v nekaterih DO so o tem več kot prepričljivi.

Pri obravnavi problematike počitniških kapacitet je bilo dano več pobud in predlogov. Rdeča nit razprave je bila, da je med DO premalo sodelovanja glede koriščenja počitniških kapacitet in da je solidarnost premalo prisotna.

O prenovi zveze sindikatov je v Hmeljarju že pisalo, zato le toliko, da je potrebno čimprej preiti iz besed na dejanja, kar velja tudi za KO sindikata SOZD Hmezad. Toda brez večjega sodelovanja članov koordinacijskega odbora tudi ne more biti rezultatov, je med drugim poudaril predsednik tov. Novak. Ugotavljamo, da se iz DO KZ Drava Radlje, Jate, Vrtnarstvo in Mlekarnice Celeia niso udeležili nobene seje, slaba udeležba je tudi s strani DO Minerva, Hrama Šmarje in Interne banke.

Pred zaključkom seje je bil sprejet še program dela za leto 1989/90.

B. P.

4. Sprejem poročila za leto 1989 in letnega plana finančnega načrta DS SPP za leto 1989

5. Kadrovske zadeve:

– imenovanje direktorja Hmezad Inženiring

– sklep o razpisu del in nalog vodja DSSS SOZD.

Povzetek informacij o poslovanju SOZD Hmezad je Hmeljar že objavil v zadnji številki, sklepe sprejete na seji bo objavil v junijski številki.

Nujna je trdnješa povezava znotraj sistema

Daljš od načelne opredelitve, da je pri prodaji Hmezadovih proizvodov potrebno nastopati bolj povezano, še nismo prišli. O tem Vlado Jurančič, direktor Celjskih mesnin:

»Doselej smo vsakega partnerja obdelovali posamično, toda s tem smo prej izgubili kot pridobili. Če bi v posameznih organizacijah spoznali prednosti skupnega nastopa, v prvi fazi niti ne potrebujemo komercialne koordinacije. Šele, ko bi ta nastop prerasel v zmožnosti ljudi, bi morali za komercialno zadolžiti sposobne ljudi. Trgovina, ki si na vse načine prizadeva povečati svoje deleže v ceni, se lahko odpove eni vrsti Hmezadovih izdelkov, nikakor pa se ne bi mogla odpovedati celotnemu izboru. Sedaj pa si vsak po svoje prizadeva najti kupca in v Mesninah smo se lani odločili za sindikalno prodajo, ki jo bomo letos prisiljeni še povečati. S tem, dajemo ugodnosti, ki bi jih sicer dali malo-prodaji direktno kupcu.«

—mn

Seja delavskega sveta SOZD

Koncem aprila so se člani delavskega sveta SOZD sestali na 12. redni seji in hkrati zadnji seji v tem mandatnem obdobju.

DNEVNI RED SEJE JE BIL:

1. Pregled sklepov 11. redne seje in potrditev zapisnika

2. Obravnavo poročila o poslovanju SOZD Hmezad in DO članic ter IB in HKS

3. Sprejem izhodišč poslovne politike in plana za SOZD za leto 1989

Z urednikove mize

ODHAJAM V POKOJ

Da, minulo je že 24 let od takrat, ko sta me sekretar Hmezada Kač Karl in direktor kmetijske zadruge Vlado Plaskan kot upravnik zadržne enote Prebold postavila pred dejstvo ali postanem urednik Hmeljarja ali pa lahko grem. Takšni so pač bili časi. Postal sem glavni in odgovorni urednik Hmeljarja, lektor, tehnični urednik, fotograf in laborant, korektor, administrator in razpečevalec, torej alfa in omega pri Hmeljarju. Res, to delo me je veselilo. Zato sem se zagrizel in pregrizel. Najlepše se vidi razvoj Hmeljarja v vseh 24 vezanih letnikih od 1965. leta.

Hmeljar je širil krog bralcev z rastjo Hmezada in postal glasilo slovenskih hmeljarjev in vseh ostalih članov, prilogo za hmeljarstvo, ki jo je urejala inž. Miljeva Kačeva in sedaj njen naslednik mag. Milan Žolnir, pa pošiljamo po celem svetu na 27 eminentnih ustanov.

Vedno sem imel dovolj velik krog zvestih in vedno novih in novih in mladih dopisnikov. Predvsem njim gre vse priznanje, da je Hmeljar skušal biti tak, kot si ga je želel bralec: vsestranski, korak pred časom in pošten do delavca, kmeta, strokovnjaka, funkcionarja in politika. Prvi uredniški odbori so mi bili v veliko pomoč. Sodeloval sem na vseh šestindvajsetih dnevih hmeljarjev, štirih kongresih IHB in kot predstavnik DKIT Žalec organiziral ne-pozabne izlete v Rusijo, Romunijo, po Evropi in še kam. Uredil sem dva Savinjska zbornika, sedem monografij večjih krajev po Savinjski dolini in številna glasila, brošure in priložnostne izdaje, bil z inž. Jožetom Rojnikom pobudnik in organizator prvega in še večjih agroskijev, soorganizator številnih pustovanj, prvih zborov kolektiva...

Aktivno sem dolga leta sodeloval v raznih odborih za informiranje od republike do občine, se udeleževal številnih seminarjev o informiranju od Toma Brejca do FSPN, poznam vse DO, TOZD, DE, vsak zaselek in skoraj vsako hišo v dolini, nešteto krat sem prehodil hmeljišča, njive, sadovnjake in gozdove ob robih doline, rad sem obiskoval področja KK Šmarje, IB in sosednjih kmetijskih organizacij. Delal in živel sem polno.

Ob odhodu želim, da prihodnje leto Hmeljar dostojno praznuje 60-letnico, saj je med najstarejšimi podjetniškimi glasili v Jugoslaviji. Želim da ostanete zvesti sodelavci in bralci Hmeljarja.

Lej pozdrav

Vili Vybihal,
inž. kmet. in novinar

Upravna stavba Gostinstva »Golding« nam ni v ponos.

Hlišnikovo stanovanje so že preuredili in DS služba pravne pomoči že uraduje v lepih in funkcionalnih prostorih. Njen direktor Marko SAVINEK se zahvaljuje vsem izvajalcem del za hitro in lepo opravljeno delo.

Razmišljanje o vlogi interne banke v novih razmerah

V razmišljanju o preobrazbi Interne banke ali bolje finančne funkcije v SOZD v novih pogojih poslovanja naletim na več problemov, iz katerih sem izdvojil tri bistvene:

– nadorečenost zakonodaje ob predpostavki sprememb, ki jih najavlja novi ZIS;

– premalo znanja, predvsem premalo poznavanja teoretičnih in praktičnih znanj tržnega sistema;

– nedefiniranost oz. neopredeljenost temeljnih funkcij, ki naj bi jih opravljal v tržni ekonomiji SOZD.

Kljub neznankam mislim, da je potrebno podati neka izhodišča za razmišljanje o vlogi finančne funkcije v SOZD in tako razumite tudi moj prispevek. Izhajam iz osnovne predpostavke, da bodo članice našle skupna interesna področja poleg finančne funkcije, ki bodo utemeljile SOZD.

Osnova za opredelitev so mi tudi prednosti združene finančne funkcije na nivoju SOZD, ki pa so naslednje:

– hitrejša obračanja in boljši izkoristek kapitala;

– glede na velikost in večje zaupanje v IB kot v posamezne članice, doseganje boljših pogojev pri najemanju in plasmaju kapitala;

– enoten nastop do bank, zavarovalnic in drugih finančnih institucij ter SDK;

– racionalizacija del na operativnem nivoju (plačilni promet, obresti, menice);

– koncentracija kapitala za možne dogovorjene razvojne projekte članic.

Ob teh prednostih je treba poudariti, da si moramo za še boljše delo v IB dogovoriti merila oz. pogoje, ki bodo predvsem tržni in se jih bomo, če jih sprejmemo, v celoti držali.

Mnenja sem, da lahko gradimo kvalitetne in dolgoročne poslovne odnose na področju financ, predvsem na vnaprej poznanih tržnih pogojih, enakih za vse članice.

Preobrazba Interne banke lahko poteka v več smeri in sicer:

– poslovna banka
– finančna organizacija s statusom pravne osebe, ki opravlja preskrbo in plasma sredstev ter operativno izvajanje plačilnega prometa

– finančna organizacija, ki opravlja samo preskrbo in plasma brez operativne.

Možno je še več oblik, vendar so po mojem mnenju te bistvene.

Kar se tiče lastne poslovne banke je razmišljanje preobrazbe v lastno poslovno banko, kot osnova za cenejše financiranje, napačna. Ob predpostavki trga, h kateremu težimo, moramo ob razpravi o finančni funkciji upoštevati osnovni pogoj trga, to je priznanje realne cene kapitala. Glede na to, da je po novi zakonodaji v poslovno banko ob ustanavljanju potrebno vložiti kapital v določeni višini, si ne predstavljam organizacije, ki bi bila pripravljena vložiti svoj sicer omejen kapital v banko, ki ne bi zagotavljala realno pozitivnega profitnega donosa. Teorija in praksa v tržnih pogojih potrjujeta misel, da organizacija ne gre ustanavljati lastne banke zato, da bo sama sebe kreditirala. Ob poznavanju strukture virov financiranja za SOZD in stopnje samofinanciranja naših članic se mi zdi realno razmišljati o lastni poslovni banki šele ob neodvisnosti oz. bistveno zmanjšati odvisnosti od tujih virov in to v smeri alternativne naložbe v lastno banko ali neko drugo naložbo, kjer bo pač večji profitni donos.

Druga oblika pomeni formalno približno enako vlogo IB kot do sedaj, prilagojena seveda novi podjetniški in ne bančni zakonodaji. Mnenja sem, da je ta oblika ob sedanjih pogojih najrealnejša, da pa je treba znotraj tega marsikaj bistveno izboljšati.

Interna banka pokriva dve bistveni področji, to je dolgoročno in kratkoročno financiranje, ostalo je nujno zaradi delovanja IB same in je kot takšno v tem razmišljanju nepomembno.

Za obe področji si moramo zastaviti okvirje, ki nam bodo glede prevzetega

rizika in potenciala IB na dolgi rok dali jamstvo za uspešno poslovanje. Bistveni element in omejitveni faktor pri poslovanju IB v bodoče je obseg rizika, ki ga bomo lahko prevzeli glede na lastne potencialne in finančno moč posamezne članice. V tej smeri menim, da bo potrebno postaviti kriterije, po katerih

bomo preverjali dolgoročno in kratkoročno finančno moč posamezne članice.

Posamezne organizacije bomo morali analizirati kompleksno in tekoče, zato mora biti takšna tudi metodologija. Temeljiti mora na podatkih, ki jih je možno sprosti dobiti, in so realni. Bistveni so naslednji kazalci:

1. Stopnja samofinanciranja = $\frac{\text{lastni viri}}{\text{osnovna sredstva + zaloge}}$
2. Zlato bančno pravilo = $\frac{\text{trajni viri + dolgoročni dolgovi}}{\text{dolgoročne naložbe + minimalne zaloge}} = 1$
3. Količnik likvidnosti = $\frac{\text{trajna obratna sredstva}}{\text{povprečne zaloge}} = 1$
4. Kratkoročna zadolženost < mesečna realizacija

Osebo sem za poenostavljeno metodologijo, ki bo dala tekoče podatke, pa še vedno dovolj točne za odločanje. Predvsem zadnji kazalec kratkoročne zadolženosti se je zelo uveljavil v praksi, saj organizacija v pogojih visoke inflacije in visokih obrestih zelo težko obvladuje financiranje, ko pride do enakosti ali presežka kratkoročne zadolženosti nad mesečno realizacijo.

Iz rezultatov poslovanja članic SOZD lahko ugotovimo, da je osnovna naloga zmanjšanje zadolženosti, to je povečati stopnjo samofinanciranja, kar smo si zadali tudi v finančni politiki za leto 1989.

Ukrepi za povečanje samofinanciranja bi morali biti usmerjeni po moje v naslednje:

– izkoristiti lastne rezerve v smislu zmanjšanja zalog, hitrejšega obračanja, uskladitev prilivov in odlivov, boljšega izkoristka razpoložljivih sredstev

– zmanjševati in ukinjati proizvodnje, ki se financirajo samo s tujimi viri in prinašajo izgubo

– takoj prenehati investirati v programe, ki ne prenesejo tržne cene kapitala in seveda drugih faktorjev in vlagati v obratna sredstva

– pridobivati lastne trajne vire v smislu delnic, obveznic in podobno.

Pri zadnjem ukrepu se mi zdi pomembno poudariti, da je treba pri možnem razpisu delnic ali podobno v celoti upoštevati tržnost, v smislu, da mora delnica prinašati realno pozitivni profit, če naj privabi kapital. V bistvu gre samo za kvaliteto virov, program oz. proizvodnja pa mora biti tako akumulativna, da daje delničarju večji profit, kot recimo obrestna mera v banki.

Zagotoviti bomo morali hitro prilaganje finančnemu trgu, se tudi organizacijsko prilagajati novim zahtevam, z nižjo ceno na enoto kapitala v združeni finančni funkciji pa upravičiti svoj obstoj.

Z analiziranjem dogajanja v HKS lahko ugotovimo posledice prepočasnega prilaganja tržnim zakonitostim in neupoštevanja različnosti interesov posameznih članic, kar je že povzročilo delno decentralizacijo kapitala, ki bi lahko bil po moji oceni osnovni vir za povečano stopnjo samofinanciranja. V IB moramo biti dovolj strokovni, da bomo skupaj s članicami našli prednosti za združeno finančno funkcijo, hkrati pa upam, da bodo članice poleg finančne funkcije našle še druga skupna interesna področja, ki jih bodo tudi v tržnih pogojih povezovala med sabo.

SLAVKO MEŽNAR

Plan za 1989. leto

(Nadaljevanje z 2. strani)

Opredelevanje pripravniških programov in izvedba strokovnih izpitov se planira za DO, ki združujejo sredstva za štipendiranje, za ostale članice pa glede na njihove potrebe.

Članice bodo naknadno razpisale in objavile v Hmeljarju še dodatne štipendije.

PREDLOG PLANA ZDRUŽEVANJA IN PORABE SREDSTEV ZA STANOVANJSKO IZGRADNJO ZA LETO 1989

VIRI SREDSTEV	v 1000 din
1. Stanje sredstev 1. 1. 1989	203.664.-
2. Sredstva stanovanjskega prispevka združena po ZR 1988	266.211.-
3. Dodatno izločena sredstva	440.000.-
4. Sredstva stan. prispevka 1989	2.023.440.-
5. Posojilo iz vzajemnosti	
Občina Celje	50.000.-
Občina Žalec	90.000.-
6. Obresti od oročenih vezanosti in posojenih sredstev	67.450.-
7. Sofinanciranje drugih DO	54.698.-
8. Lastna udeležba pričakovalcev stanovanj	102.237.-
SKUPAJ:	3.297.700.-

PORABA SREDSTEV	v 1000 din
1. Anuitete	35.422.-
2. Refundacije po ZR 1988	20.365.-
3. Individualna gradnja (natečaj 1988)	232.000.-
4. Individualna gradnja (natečaj 1989)	765.000.-
5. Prenova stanovanj	
6. Nakup stanovanj	
7. Sofinanciranje drugim DO	
8. Podrazitve, rezerva, ostalo (5 – 8 skupaj)	2.244.913.-
SKUPAJ	3.297.700.-

Pri virih sredstev so v postavki 2 zajeta formirana sredstva KŽ, KZSD, CM, AG, DSIB, DS SPP in DSSS; v postavki 4 pa predvidena sredstva KŽ, HŠ, SM, VT, KZSD, CM, ML, EI, ST, GO, AG, ING., DSSS, DS SPP, DS IB, oziroma niso zajeta tudi sredstva KZIB, KZD, KZSB, JL, MZ, TP.

Predlog plana je sestavljen na osnovi trenutno znanih podatkov in ocenjenih možnih sredstev s predpostavko, da bodo vse DO, DS, lahko združevale sredstva preko celega leta, le v globalu in ga takšnega predlagam v sprejem s tem, da pa za konkretno odločanje za vsako postavko tako virov kot porabe DS SOZD HMEZAD ŽALEC pooblasti odbor za stanovanjske zadeve SOZD HMEZAD ŽALEC, ki naj zlasti porabo usklajuje z združevanjem sredstev iz različnih virov, ki neposredno tudi pogojujejo, omogočajo porabo le-teh.

Eventualno dodatna, poleg redne stopnje združena sredstva se porabijo namensko za reševanje stanovanjskih problemov združevalk tako združenih sredstev.

PREDLOG POTREBNIH VZDRŽEVANJSKIH DEL V SKUPNIH POČITNIŠKIH KAPACITETAH 1989

Dom v Crikvenici	
– priključitev doma na mestno kanalizacijo	
– krpanje strehe,	
– nabava vrtnih garnitur,	
– prispevki SIS	ocenjeno 30.000.000.- din
Brunarica Golte	
– ureditev centralnega ogrevanja	
– izgraditev skupnih prostorov in oprema teh prostorov	ocenjeno 35.000.000.- din
Počitniške priklole	
– vzdrževalna dela,	
– popravilo baldahinov	ocenjeno 5.000.000.- din
SKUPAJ	70.000.000.- din

VARSTVO KUMAR

Kumare ogroža nekaj nevarnih boleznih in škodljivcev, ki lahko zelo prizadenejo količino in kakovost pridelka, zato je dosledno varstvo zelo pomembno.

Že kaleče in povsem mlade rastline lahko propadejo zaradi okužbe z glivicami, ki povzročajo venenje, uničijo pa jih lahko tudi nekateri škodljivci kot so stonoge, ogrci, strune, bramorji, gosenice sov in nekateri drugi. Pozneje so nevarne bolezni, kot so peronospora kumar, pepelasta plesen kumar in posebno bakterijski ožig bučnic. Najnevarnejši škodljivci pa so hmeljeva listna pršica (rdeči pajek) in več vrst listnih uši.

Že pred sajenjem, zlasti, če kumare pridelujete pod folijo, v vrsti, v širini 0,8–1 m, plitvo, ne več kot 10 cm, zadelajte v zemljo Volaton G-5 v odmerku 100 kg/ha, ali Volaton G-10 v odmerku 50 kg/ha ali Basudin G-10 granulat v odmerku 80 kg/ha tretirane površine. (Tretirana površina je površina pasu, ki ga tretirate). Tako boste zavarovali kaleče mlade rastline pred zemeljskimi škodljivci. Nevarnost okužbe z glivicami, ki povzročajo venenje boste zmanjšali z uporabo razkuženega semena in doslednim spoštovanjem vseh agrotehničnih ukrepov.

Čas od vznika do zrelosti prvih plodov je za zdravje nasada odločilen. V tem času mora biti nasad popolnoma zdrav, saj potem, ko začnete kumarice obirati, lahko za zdravje nasada naredite zelo malo ali skoraj nič, ker je izbor fitofarmaceutskih pripravkov, ki jih je mogoče v tem času uporabljati, zelo majhen. Kumare zato od prvih dveh listov naprej redno škropite proti boleznim v razmakih 7–10 dni.

Proti peronospori kumar lahko uporabite Ridomil WP-25 v koncentraciji 0,15 %, Ridomil plus v koncentraciji 0,2 %, Antracol v koncentraciji 0,25 %, Radotiram v koncentraciji 0,25 % ali Previcur-N v koncentraciji 0,15 %. Razen kadar uporabljate Ridomil plus, morate fungicidu proti peronospori dodati še 0,2 % Cuprablaue Z, kar zmanjšuje pojav mastne pegavosti kumar.

POZOR! Krenca za Ridomil WP-25 je 7 dni, za Ridomil plus 21 dni, za Antracol 28 dni, za Radotiram 35 dni, in za Previcur-N 14 dni. **KARENCA JE ČAS, KI MORA MINITI MED UPORABO PRAVKA IN OBIRANJEM KUMARIC!**

Proti pepelasti plesni so učinkoviti pripravki Bayleton special v koncentraciji 0,06 %, Bayfidan v koncentraciji 0,05–0,1 %, Baycor

WP-25 v koncentraciji 0,2 % in Rubigan v koncentraciji 0,02–0,03 %. Najceneje je če škropivu v začetku vsakič dodajate Cosan v koncentraciji 0,2 %, kar odloži pojav bolezni na poznejši čas, prej navedene fungicide pa uporabite, ko se bolezen pojavi.

Nasade redno pregledujte in ugotavljajte prisotnost škodljivcev. Proti ušem uporabite Pirimor v koncentraciji 0,04–0,06 %. Krenca je 14 dni!

Popravek

V aprilskem Hmeljarju je na 8. strani pod naslovom Varstvo zelja pred boleznimi, škodljivci in plevi pod podnaslovom Varstvo v setvišču v drugem stolpcu navedeno napačno... uporabite herbicid mesoranal v odmerku 2–2,5 kg/ha (20–250 m²). Prav je... mesoranal v odmerku 2–2,5 kg/ha (20–25 g/100 m²).

Popravek nujno upoštevajte!

Tehnološka služba

Pojav rdečega pajka boste zelo zavrli, včasih pa tudi preprečili, če boste škropivu redno dodajali Cosan v 0,2 % koncentraciji. Če pa se rdeči pajek vseeno pojavi, uporabite Omite 30 W v koncentraciji 0,15 % ali pa Acrex v koncentraciji 0,2–0,25 %. Krenca za Omite 30 W je 35 dni, za Acrex pa le 7 dni!

Acrex je učinkovit tudi proti pepelasti plesni kumar. Uporabite ga samega, ker v mešanicih z nekaterimi drugimi pripravki lahko kumare požge! Acrex si vsekakor prikrbite, ker je edini akaricid in fungicid, katerega lahko uporabljate kratek čas pred obiranjem.

ZATIRANJE PLEVELOV

Za zatiranje plevelov v nasadih kumar je na voljo le malo herbicidov, zato zatiramo plevela predvsem z obdelovanjem. Nekateri priporočajo uporabo Devrinola v odmerku 2–4 kg/ha. Uporabimo ga pred setvijo in ga plitvo zadelamo. Mogoče je uporabiti tudi herbicid Cotofor v odmerku 2 kg/ha, takoj po setvi. S temi herbicidi pa pri nas še nimamo izkušenj. Doslej se je kolikor toliko obnesla uporaba herbicida Lasso EC-48, s katerim poškopimo njivo 7 dni pred setvijo v odmerku 3–4 l/ha. Namesto herbicida Lasso EC-48 lahko uporabite tudi herbicid Bravo, ki je prav takšen pripravek kot Lasso EC-48, le da ga izdeluje druga tovarna.

Navodila natančno upoštevajte! Predvsem vas opozarjamo, da morate vse pripravke uporabiti v predpisanih koncentracijah in odmerkih in da morate spoštovati krence. Le tako boste kumare zanesljivo zavarovali pred boleznimi,

škodljivci in plevi, pridelek pa bo neoporečen.

Kmetijska zadruga
Savinjska dolina
Za tehnološke službe
Milan Žolnir

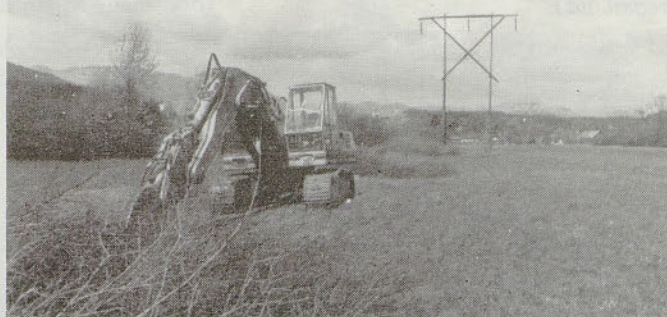
NOVI NAMAKALNI SISTEMI V HMEZADU

V letošnjem letu se je pričela izgradnja štirih novih namakalnih sistemov s skupno površino 825 ha:

Namakalni sistem v Savinjski dolini s skupno površino 620 ha. Izgradnja zajema območje hmeljskih kompleksov in drugih kultur pod »Letušem« s površino 460 ha (315 ha hmeljišč in 145 ha drugih kultur) in območje Šentruperta s površino 162 ha (138 ha hmeljišč in 24 ha drugih kultur).

kompleksov in drugih kultur v Kozjem in Bistrici ob Sotli (55 ha hmeljišč in 16 ha drugih kultur). Investicijska vrednost namakalnega sistema znaša nad 85 starih milijard din. Namakalni sistem je že zgrajen in funkcionalno usposobljen za namakanje v letošnjem letu.

Namakalni sistem DO KZ Drava Radlje s skupno površino 134 ha. Izgradnja zajema območje hmeljskih

Na letuškem polju že delajo na polno.

Investicijska vrednost obeh namakalnih sistemov je ocenjena na nad 800 starih milijard. Sredstva za izgradnjo je zagotovila do višine 90 % Zveza vodnih skupnosti Slovenije in lastna udeležba obeh investitorjev DO Kmetijstvo Zalec in KZ Savinjska dolina.

Oba namakalna sistema, ki jih gradi DO Strojna – TOZD Grames iz Žalca, bosta zgrajena do 1. julija 1989 in funkcionalno usposobljena za namakanje že v letošnjem letu.

Namakalni sistem Bistrica-Kozje DO Hram Šmarje s skupno površino 71 ha. Izgradnja zajema območje hmeljskih

kompleksov in drugih kultur na Radeljskem polju s površino 134 ha (nad 100 ha hmeljišč in 34 ha drugih kultur).

Namakalni sistem bo zgrajen in funkcionalno usposobljen za namakanje že v letošnjem letu.

Investicijska vrednost namakalnega sistema znaša nad 150 starih milijard din.

Tudi za navedena namakalna sistema je zagotovila sredstva do višine 90 % Zveza vodnih skupnosti Slovenije in lastna udeležba investitorjev.

mag. Ivan Glušič

Destovnikova domačija na Dobrovljah.

Navodilo za škropljenje jablan

Ob deževnem in toplem vremenu je možnost dozorevanja askospor škrlupa velika. Vsak dež lahko sproži okužbo, zato naj bi bili presledki med posameznimi škropljenji praviloma dolgi 7 do 10 dni, odvisno od vremena. V kolikor od zadnjega škropljenja ni bilo zabeležene okužbe (deževja) ali pa ste pred okužbo (dežjem) škropili, bi za škropljenje lahko uporabili samo konkretne fungicide (Dithane M-45, captan, delan). Če je pred škropljenjem prišlo do okužbe, uporabimo kombinacijo sistemskih fungicidov in kontaktnih fungicidov (baycor + prej imenovani kontaktni, rubigan + kontaktni, topas C ali topas 100 + kontaktni). Če gre za sorte, ki so občutljive na jablanovo plesen (Idared), vsi omenjeni sistemi, ki (razen baycora) delujejo tudi proti njej.

Zelene uši so nevarne, posebno za mlade nasade, če se pojavijo v večjem številu. Če se pojavijo v fazi predpomladanskega škropljenja, jih delno zatremo s folidol oljem, pozneje pa dodamo fungicidom folimat. Pred škropljenjem z insekticidi morate pokositi (mulčiti) cvetočo podrast (regrat, itd.)

Zatiranje plevelov.

V sadovnjakih stremimo, da imamo pod drevesi čisti pas brez plevelov in brez trave. Pri mladih nasadih priporočamo pod drevesi okopavanje, lahko pa uporabimo na čistih površinah goal (po tretiranju ne smemo okopavati). Uporabljamo tudi lahko samizin – male doze (2 kg/ha škropljene površine) v kombinaciji z reglonom, gramoxonom, roundupom ali cidokorjem. Trdovratne plevelce zatiramo z roundupom ali cidokorjem samo tam, kjer so. Ne tretiramo celotne površine. Roundup ali cidokor za takšno tretiranje uporabimo v 2 % koncentraciji.

Za podrobne informacije vedno pokličite IHP – Žalec – zaščitni oddelek ob 7. uri, tel. 711-221 ali tehnološke službe Hmezd KZ Savinjska dolina Žalec ob 7. uri, tel. 714-141.

Tehnološke službe:
Matej Čulk, kmet, ing.
IHP Žalec
doc. mag. Milan Žolnir

Približno štirinajst dni prej kot običajno je letos vzcvetelo sadno drevje, najprej češnje, hruške, višnje in nato še jabolane. Poleg strahu pred pozebo sadjarjem povzročajo sive lase še neprodana jabolka, ki čakajo po hladilnicah. Zaloge so bile v začetku aprila dvakrat večje, kot jih potrebuje slovensko tržišče. Na Sadjarstvu Mirosan jim je ostalo v tem mesecu še okoli 200 ton neprodanih jabolok. Cene so nikakršne, saj je za kologram jabolok v maloprodaji treba odšteti toliko kot pred letom dni, a stroški so se med tem časom povečali desetkrat. -mn

Spremenimo odnos do vinogradništva

V času obstoja Društva vinogradnikov Virštanj-Kozjansko, to je obdobje nekaj nad šest let, je isto glede na pogoje delovalo dokaj uspešno. Društvo je bilo ustanovljeno za ožje Kozjansko desetih krajevnih skupnosti in zajema okoli 70 % vinogradov v občini Šmarje pri Jelšah. Kot prva, osnovna naloga društva bi naj bila zaustaviti stihijsko propadanje vinogradništva v šmarski občini, saj so se vinogradi zmanjšali za polovico. Od nekdanjih 2000 ha je ostalo še okoli 1000 ha. Društvo se je v tem obdobju borilo za boljše pogoje in večje razumevanje odločilnih za obnovo in tudi za boljše vrednotenje grozdja in vina, za izhod iz krize vinogradništva.

Kmetijski kombinat Šmarje je kot vinogradniško področje bil vedno živo in strokovno med vinogradniki, vodil je

uspešno in tudi včasih manj uspešno vinsko politiko, v zadnjem obdobju pa je prisluhnil dolgoletni želji ter potrebi področnih vinogradnikov, sprostila denarna sredstva in našla se je primarna lokacija za gradnjo vinske kleti v Imenem. V preteklem letu je bila gradnja končna in se je v jeseni še pričelo z odkupom in predelavo grozdja od kooperantov, čeprav je bila zaradi pozebe zelo slaba letina in se klet ni napolnila. Dejstvo in resnica je, da je z dograditvijo vinske kleti na tem območju rešil vsakoletni problem odkupa grozdja, omogočil pravočasno trgatve in dodatno ovrednotil odkup grozdja, oziroma vinski pridelek. Društvo vinogradnikov se je zavedalo velikega pomena te kleti in se je zanjo tudi več let potegovalo, organizirano in prostovoljno dodalo svoj

delež investicije. Vinogradniki so za svoj denar kupili sodobni refraktometer, odločili so se za dokončno opremo kleti, kar je po tedanjih cenah zneslo dvanajst milijard dinarjev, kot sovlaganje vinogradnikov-kooperantov. Vinogradniki upamo, da bo prišla enkrat, mogoče že letos, normalna vinska letina, katera naj napolni sode in cisterne v tej kleti, to je 2000 ton. Po planu bi naj ostalo še nekaj grozdja vinogradnikom za domače potrebe.

Kot druga važnejša naloga društva bi naj bila dvigniti strokovno znanje vinogradnikov. To je posredovanje razne literature, strokovne ekskurzije, poskušanje in ocenjevanje vina ter razna predavanja. Že daljše obdobje se je nakazovala potreba po večjem znanju kletarjenja, ker je po ocenah enologov v kmečkih vinih preveč hib in napak, kar je posledica pomanjkljivega znanja o negi vina. Društvo je prisluhnilo želji vinogradnikov in tudi izkoristilo zimski čas ter organiziralo predavanje o umnem kletarstvu za celotno šmarsko ob-

čino. Našemu vabilu se je odzval priznani enolog, magister Anton Skaza iz Ptujске kleti, ki je marca številnim vinogradnikom posredoval znanje o pravilni negi ter vzgoji kvalitetne vinske kapljice. Ker je omenjeni vinski strokovnjak tudi avtor knjige o sodobnem kletarjenju, je Društvo za svojo člane naročilo 130 izvodov, kar so vinogradniki takoj pokupili in bo verjetno vplivalo na boljše kletarjenje. Društvo vinogradnikov bi naj po svojem članstvu v Zvezi vinogradnikov Slovenije pričelo reševati probleme vinogradništva in vinarstva na vrhu, v republiki in na Zvezi v Jugoslaviji, ker je dognano, da se od tam zavira hitrejši razvoj in obnova vinogradov in tudi bolj pravično vrednotenje vinarstva nasploh. Kolikor je znano, je skoraj neverjetno, da je Jugoslavija edina država v Evropi, ki nima zaščitenege geografskega porekla naših vin pri mednarodnem Uradu za vino v Bruslju in tako v veliki meri izvažamo v vinskih cisternah, namesto v buteljkah, z občutno razliko v ceni. F. V.

Taki čebelnjaki, kot je ta na Dobrovrljah, so v Savinjski redki.

Rezultati pitanja piščancev Hubbard in Jate v januarju 1989

V Sloveniji imamo trenutno v proizvodnji pitovnih piščancev več provenienc (Jata, Hybro, Hubbard in Prelux). V naši KZ od leta 1983 pitamo piščance domače selekcije Jata. Ob koncu leta 1988 smo pri dveh rejcih vselili piščance provenienc Hubbard (poreklo valilnica Perutnina ptuj). Piščance te provenienc smo vselili zaradi preverjanja:

1. izkoristka krmne mešanice (konverzije)
2. rastnosti
3. zdravstvenega stanja

Osemnajstega novembra 1988 smo pri rejcu A vselili 19.670 EDSP (18,29 piščanca na 1 m²) in 30. novembra 1988 pri rejcu B 18.575 EDSP (20,80 piščanca na 1 m²). Piščanci so bili vhlavljeni na suhe oblake. Pitališče pri rejcu A je adaptirano, pri rejcu B pa je tipsko dvoetažno Hmezdovo. Obe pitališči imata odprtine za dovod zraka vzdolž stene nasproti ventilatorjev, zračenje pa je prisilno in podtlačno. Zreja je bila talna. Pitališči sta grajeni tako, da je mogoča dobra preventiva. Pri vходу v predprostor je posoda z razkužilom in tudi pri vходу v etažo. Predprostor je razdeljen na dva dela. V prvem je peč (termogen), v drugem pa rezervoar za kurilno olje ter oblačila in orodje za delo s piščanci. Pri rejcu A je ogrevanje kombinirano (centralna kurjava in termogen), pri rejcu B pa je ogrevanje na principu segrevanja zraka (termogen). Krmili in napajali smo piščance 4 dni ročno (ročna oprema), tri dni pa je trajal prehod na avtomatsko opremo. Pred vhlavitvijo smo pitališče pripravili in razkužili s formalinom, opremo pa z Izosanom. Ob vhlavitvi smo piščance razporedili v obode po 2000 kom. Krmila za pitanje je izdelala Tovarna krmil Žalec. Piščanci so 14 dni jedli začetno krmilo (22 % SB in 3100 ME Kcal), do pet dni pred klanjem, rastno krmilo (20 % SB in 3100 ME Kcal) in končno krmilo (20 % SB in 3100 ME Kcal). Piščance smo zaklali v klavnici Jata Ljubljana, Rejec A je klal piščance stare 45 dni (3. 1. 1989) in rejec B 46 dni (16. 1. 89). Zdravstveno stanje, tehnološke parametre in zoohigijske pogoje smo spremljali dvakrat tedensko. Pri piščancih smo izvajali dogovorjen preventivni program (prve tri dni Trimetosul v vodi za pitje in 2 dni vitamin AD₃E, ki so ga dobili še pred cepitvijo proti AKK in štirinajst dni pred klanjem). Ob vsakem obisku smo raztelesili dnevni pogin. Ob zaključku zreje smo ugotovili skupno živo težo in na podlagi porabljenega krmila in izgub v času zreje izračunali proizvodni indeks. Prav tako smo spremljali kvaliteto krmil in poslali v analizo začetno in rastno krmilo.

TABELA 1: Pogin piščancev po tednih pri rejcih A in B do konca zreje in pogin pri 11 rejcih z Jatinimi piščanci

Rejec	Vhlevljeni piščanci	Pogin v vzreji po tednih							
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Skupaj
		št.			št. (%)				
A	19.670	217	224	189	173	167	159	140	1269 (6,45)
B	18.575	217	119	152	131	177	229	99	1292 (6,95)
Piš-čanci Jata	169.190								5,53

Iz tabele 1 je razviden pogin piščancev med zrejo. Rejca nista prekoračila v prvem tednu dovoljen pogin (nad 1,5 %). Rejcu A je poginilo 6,45 % piščancev, rejcu B pa 6,95 %. Rejcem, ki so vseljevali piščance Jata, je do konca zreje poginilo 5,53 % piščancev.

TABELA 2: Porabljena krma pri rejcih A in B in pri 11 rejcih z Jatinimi piščanci

Rejec	Starost jate	Povprečna živa teža	Dosežena konverzija	Tehnološki normativ
	(dni)	(g)	(kg)	(kg)
A	45	2.110	2,04	2,11
B	46	2.030	2,11	2,13
Piščanci Jata	47,69	2.040	2,18	2,17

Rejec A je dosegel za 70 g nižjo konverzijo kot je tehnološki normativ, medtem ko je rejec B dosegel 20 g nižjo. Rejci z Jatinimi piščanci so prekoračili tehnološki normativ za 10 g.

TABELA 3: Rezultati terenske sekcije pri rejcih A in B

Terenska sekcija	Rejec		
	A	%	B
Omfalitis, V. R.	15,60		11,23
hiperemija pljuč	1,30		1,15
zahiranci	9,31		10,21
srčna kap	58,87		25,57
urikoze	3,42		3,57
enteritis	1,30		5,49
invalidi	6,30		11,13
peritonitis	2,60		16,17
ascites	1,30		2,25
Skupaj	100,00		100,00

Iz tabele 3 je razvidno, da so bili osnovni vzroki izgub v zreji A srčna kap (58,87 %), omfalitis in V. R. (15,60 %) ter zahiranci (9,31 %), v vzreji B pa zahiranci (20,21 %), srčna kap (17,57 %), enteritis (15,49 %) ter omfalitis in V. R. (11,23 %) in invalidi (11,13 %). Ostale sekcijske ugotovitve niso pomembne za večje izgube piščancev v vzreji. Podobna je zdravstvena problematika pri Jatinih piščancih – le da tu še dodatno nastopa sindrom slabosti nog, v večji meri ascites in CRD kompleks.

V vzreji A nismo opazili znakov specifičnih kužnih bolezni, medtem ko smo v vzreji B v zadnjem obdobju pitanja ugotavljali spremembe, ki so govorile za CRD kompleks.

Rejec A je imel ves čas vzreje v pitališču primerne zootehnične pogoje (temperatura, relativna vlažnost zraka, ustrezno zračenje, suh nastilj, redno čiščenje napajalnikov, upoštevanje vseh tehnoloških normativov).

Rejec B ves čas vzreje teh pogojev ni imel (visoka rel. vlažnost zraka, neustrezno zračenje, moker nastilj).

Pogoji v pitališčih 11. rejcev z Jatinimi piščanci so bili v povprečju podobni kot pri rejcu A in B.

TABELA 4: Rezultati vzreje piščancev pri rejcih A in B in pri 11 rejcih z Jatinimi piščanci

Opis	Vhlevljeni piščanci	Izgube	Povprečna ž. t.	Konverzija	Čas pitanja	Proizvodni Indeks
	št.	št. (%)	gr	kg	dni	
A	19.670	(6,45) 1269	2110	2,04	45	215
B	18.575	(6,95) 1292	2.030	2,11	46	194
Piščanci Jata	169.190	(5,53) 9350	2040	2,18	47,69	185

Uspešnost vzreje piščancev pri rejcih A in B in rejcih z Jatinimi piščanci prikazujemo na osnovi naslednjih dejavnikov: odstotek pogina, dosežene povprečne žive teže na koncu vzreje, konverzije krme in časa pitanja. Po enačbi smo izračunali proizvodni indeks.

Hmeljar

$$R. I. \varnothing \text{ teža piščancev v kg} \times \% \text{ preživelih piščancev} \times 100$$
$$\text{konverzija krme za kg prirasta} \times \text{dnevi pitanja}$$

Iz tabele 4 je razvidno, da je uspeh pitanja pri rejcu A boljši kot pri B. Rejec A je imel med vzrejo višji pogin, dobro povprečno živo težo in konverzijo 70 g nižjo od tehnološkega normativa.

Rejec B zaostaja za rezultatom rejca A. Dosegel je nižjo povprečno živo težo in imel večji pogin kot rejec A.

Zaključki:

- Oba rejca sta dobro pripravila pitališči za vhlevitev kakor tudi 11 rejcev z Jatinimi piščanci.
- Rejec A je imel ves čas vzreje zahtevane zootehnične pogoje, medtem, ko Rejec B, ne. Pogoji v 11 pitališčih z Jatinimi piščanci so bili podobni kot pri rejcih A in B.
- Pri rejcih A in B v času vzreje ni bilo specifičnih kužnih bolezni kot tudi ne pri enajstih rejcih z Jatinimi piščanci.
- Pogin je bil pri rejcu A nižji kot pri rejcu B. Pri enajstih rejcih z Jatinimi piščanci pa še nižji.
- Glavni vzroki izgub med vzrejo so bili: srčna kap, zahiranci, omfalitis in V. R. enteritis in invalidi. Pri Jatinih piščancih pa v večji meri še sindrom slabosti nog, ascites in CRD kompleks.
- Rejec A je dosegel 70 g nižjo konverzijo in rejec B 20 g nižjo kot je tehnološki normativ. Enajst rejcev z Jatinimi piščanci pa je prekoračilo konverzijo za 10 g.
- Rejec A je vzrejo uspešneje zaključil kot rejec B in slabše 11 rejcev z Jatinimi piščanci.

D. V. in AV

Strojna, TOZD Games bo zgradil v Žalcu novo vzvišeno nakladišče na mestu dotrajanega.

Opustili bodo izdelavo pohištva

V Strojni Žalec so popolnoma opustili misel, da bi v njihovi delovni enoti Proizvodnja lesnih izdelkov v Šempetru, oziroma bivšem Liku Savinja še izdelovali pohištvo. Že ta mesec naj bi stekla proizvodnja kopalniških in kuhinjskih vratc za avstrijskega partnerja. Poskusno serijo so že naredili, podpisali so tudi ustrezno kooperacijsko pogodbo. Izhod iz težav vidijo le v takšni proizvodnji za znanega kupca in bo s tem tudi kmalu plačana. Kmalu bodo začeli izdelovati še montažne stopničke. Del tovrstne obdelave lesa imajo v svojem obratu v Preboldu, za prihodnje pa razmišljajo o celoviti preselitvi tamkajšnje proizvodnje.

Polno izkoriščene so le zmogljivosti tamkajšnje žage, ko so v marcu in aprilu razžagali okoli 1500 kubičnih metrov bukovine, ki so jo izvozili okoli 60 odstotkov.

V naslednjih treh mesecih bodo spravili delo na takšen nivo, da bo enaintrideset zaposlenih zopet dobilo zaupanje. Kot trdi vodja delovne enote Adolf Veler, je njihov glavni cilj polno zaposliti ljudi in ko bo proizvodnja stekla, naj bi

imeli v Šempetru od 50 do 60 delavcev. Večina strojev za obdelavo lesa ne dela in imeli bodo še velike težave preden bo delo steklo normalno.

—mn

Obvestilo!

V Radencih bo 11. in 12. maja posvetovanje za vodilne delavce na temo Strategija in projekti informatizacije podjetja. Obravnavali bodo tudi naslednje teme:

- Je strateški razvoj odvisen od informacijskega razvoja?
- Poslovodstvo kot gonilna sila informatizacije podjetja.
- Prijave zbira Društvo ekonomistov Maribor do 9. 5. 1989 na telefon 062 211-940.

ASTROLOŠKI KOLEDAR

Dan	Setev				Saditev
	Listnata zelenjava	Plodovna zelenjava	Korenasta zelenjava	Cvetne rastline	
1.				ves dan	
2.		ves dan			
3.	ves dan				
4.					
5. ●		ves dan			
6.		ves dan			
7.		dopoldne	popoldne		
8.			dopoldne	popoldne	
9.				ves dan	ves dan
10.				ves dan	ves dan
11.	ves dan				ves dan
12. ☽		ves dan			ves dan
13.		ves dan			ves dan
14.		ves dan			ves dan
15.			ves dan		ves dan
16.			popoldne	dopoldne	ves dan
17.			ves dan		ves dan
18.					
19.				ves dan	ves dan
20. ☼		popoldne		dopoldne	ves dan
21.	ves dan				ves dan
22.	ves dan				ves dan
23.		ves dan			ves dan
24.		ves dan			
25.			ves dan		
26.			ves dan		
27.				ves dan	
28. ☾				ves dan	
29.	ves dan				
30.	ves dan				
31.	ves dan				

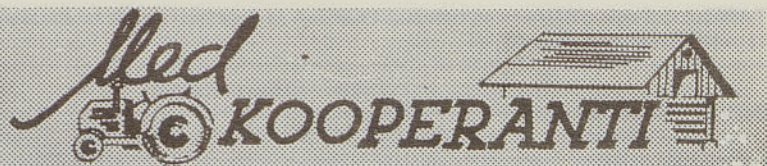
Oglas

Prodaj 9 m² hmeljsko sušilnico.

Naslov v uredništvu

Ugotovitev:

V sozdu je važno, kje si v službi in ne kaj delaš in kakšno izobrazbo imaš glede na dohodek.

Sadjarstvo bo dopolnilna dejavnost

Janko Kos s Ponikve je pripravljaj kosilo za svoja brata in malega Denisa. Žena Fanika si namreč služi še dodatni kos kruha v mlekarni v Arji vasi. Kmetujeta z dvanajstimi hektarji lastne zemlje in dvema hektarjema, ki jih imata v najemu. Toda časi so takšni, da ni možno zaslužiti dovolj, da bi lahko doma oba poprijela za delo. Še posebej zato, ker je kmetija živinorejska, s pitanci in mlekom pa je čedalje slabše. Delovnih rok kljub temu ne manjka, saj sta doma še Jankova mlajša brata, ki rada priskočita na pomoč.

Janko, nekaj nad trideset let ima, je kmetijo prevzel že pred dvanajstimi leti. Marsikaj je že premaknil, zgradil je hlev, nakupil ustrezne stroje, letos pa se je predvsem na predlog zadruge odločil še za dodatno dejavnost sadjarstvo. Na poldrugem hektarju je zasadil tri tisoč sadik in sicer nekaj idareda, glostra, elstara in jonagolda. Denar za urejanje zemljišča mu je primaknila Zveza vodnih skupnosti, ostalo je financiral sam. Takole razlaga:

Krediti so predragi in takšna proizvodnja pač ne prenese obresti. Srečo imam, da sem za hlev in stroje že vse odplačal.

V hlevu sicer stoji 26 glav govedi, toda glede na vse ostale stroške nimajo prave cene ne mleko ne pitanci. Ko zaškriplje, je potrebno posekati tudi kakšno drevo v gozdu zgolj zato, da se nabavijo mineralna gnojila, krmila in podobno.

Na poldrugem hektarju bodo na kmetiji Janka Kosa rasle jabolane.

Toda Janko je kljub vsemu še prepričan, da se bodo cenovna razmerja le uredila. Za to bi morali skrbeti odgovorni, kajti kmetu nikoli ni bilo težko poprijeti, še za tako težko delo. In načrtov za prihodnost ima. Hišo bo začel graditi, sedaj si ureja potrebno dokumentacijo in prepričan je, da bo letos že zakopal v zemljo, kjer naj bi si Kosovi postavili novi dom.

-mn

SREČANJE NAJVEČJIH PROIZVAJALCEV MLEKA

Osmo leto zapored je mlekarna Celeia pripravila srečanje največjih proizvajalcev mleka, ki je bilo zadnje dni marca v Hmezadovi dvorani. Okrog 300 povabljenih z vseh odkupnih območij, od koder vsak dan vozijo mleko v Arjo vas, je najprej obiskalo mlekarno v Arji vasi, za tem pa so največjim rejcem podelili priznanja.

Zbranim sta govorila Vlado Gorišek, predsednik poslovnega odbora sozda Hmezad in Andrej Čulk, direktor mlekarnice. Tov. Čulk je poudaril, da morajo rejci in mlekarna nastopiti skupaj, kajti, če bo obratno, bodo to prav kmalu občutili tudi rejci. Odkup mleka je zadovoljiv, toda vse teže je prodajati mlečne proizvode.

Udeleženci srečanja največjih proizvajalcev mleka.

Hmeljar

Ocvirk Vinko iz Prekope prejema priznanje za oddanih 33.000 litrov mleka.

Nato so podelili nekaj nad dvesto priznanj mlekarjem iz vsakega odkupnega področja. Letos so prvič podelili priznanja tudi rejcem koz. Največ mleka so oddali: **Merx, KZ Laško**: Ivan Lapornik, 54.727 litrov, Konrad Jurkovšek, 51.446 l in Frido Rajh, 44.730 l. **Merx, KZ Slovenske Konjice**: Marija Črešnar, Ostrožno, 37.414 l, Jože Šmid, Mlače, 35.716, Anton Zorko, Škedenj, 30.943 l. **Hmezad, KZ Savinjska dolina, TZO Braslovče**: Janko Turnšek, Podvrh, 50.535 l, Jože Vodušek, Dobrovlje, 41.006 l, Franc Kos, Spodnje Gorče, 39.858 l. **TZO Gotovlje**: HS Ograjenšek, Podkraj, 70.369 l, Franč Verdev, Podkraj, 56.625 l, Anton Škafar, Gotovlje, 54.851. **TZO Petrovče**: Stanko Veber, Galicija, 77.644 l, Martin Podpečan, Galicija, 58.947 l, Viki Strenčan, Levec, 28.482 l. **TZO Polzela**: HS Mešič, Polzela 110.384 l, HS Cizej, Podvin, 83.252 l, HS Rakun, Založe, 64.950 l. **TZO Prebold**: Jože Zagožen, Matke, 90.162 l, Martin Ribič, Latkova vas, 59.290 l, Vlado Svet, Kaplja vas, 58.641 l. **TZO Šempeter**: HS Terglav, Grušovlje, 97.985 l, HS Rojnik, Grušovlje, 87.758 l, HS Cokan, Roje, 85.252 l. **TZO Tabor**: Martin Krajnc, Kapla, 28.113 l, Ivan Terglav, Tabor, 19.440 l, Vinko Nemivšek, Miklavž, 18.949 l. **TZO Trnava**: HS Rožič, Zakl,

71.186 l, Karl Semprimožnik, Gomilsko, 40.656 l, Marinka Blagotinšek, Orla vas, 38.933 l. **TZO Vransko**: HS Brišnik, Prekopa, 140.378 l, HS Pestotnik, Ločica, 83.016 l, Ludvik Zupan, Ločica, 57.816 l. **DO Era, TOK Kmetijstvo Šoštanj**: Alojz Rožič, Topolšica, 139.792 l, Miran Tekavc, Topolšica, 126.616 l, Franc Rotnik, Ravne, 123.510 l. **Merx, KZ Celje**: Anton Turnšek, Hudinja, 56.560 l, Martin Vozlič, Šmartno, 39.962 l, Jože Dimec, Rožni vrh, 32.864 l. **Merx Šentjur**: Ivan Žnidar, Dolga gora, 61.521 l, Jože Kolar, Pletovarje 55.975 l, Jože Mastnak, Lokarje, 54.526 l. **Hmezad, Hram Šmarje TOK**: Vili Novak, Nova vas, 68.617 l, Andrej Založnik, Orehovec, 57.860 l, Leopold Čakš, Tinsko, 48.411 l.

Plakete za največ oddanega mleka so prejeli: Hmezad, Hram Šmarje TOK za 9.741,178 litrov mleka, Hmezad, KZ Savinjska dolina za 8.560,985 litrov oddanega mleka in Merx KK Šentjur TOK za 5.427,538 litrov mleka.

Plaketo za največ oddanega mleka na družbenih posevkih je dobilo Kmetijstvo Žalec, za 5.733,349 litrov mleka.

Letos so prvi podeljevali priznanje tudi rejcem kozjega mleka. Prejeli so jih: Božo Maurin, Ludvik Lednik, Ciril Matjaž in Feliks Šumak.

—mn

KAR VSI SE BOMO MORALI UČITI PRAVEGA TRŽENJA

Decembra lani je začel delati v Hmezadu novi podpredsednik Hmezad Dane Rinc. Nekateri Hmezadovci so ga že osebno spoznali ob delovnih srečanjih ali ob kratkih obiskih v članicah, ki so bili namenjeni spoznavanju ljudi in njihovih poslovnih problemov, s katerimi se ubadajo. Večina delavcev ga še ne pozna in zato smo se v uredništvu odločili za razgovor z njim.

Hmeljar: Ali vam je sedaj, ko ste že globlje spoznali Hmezad in s tem večino njegovih članic, morda žal, da ste se zaposlili prav tu za področje ekonomike, organizacije in informatike?

Rinc: Sploh mi ni žal. Hmezad sem poznal že prej na osnovi poročil o poslovnih rezultatih, planskih dokumentov in prebiranja sporazuma o združitvi v SOZD in njegovega statuta. Svoj vtis sem si ustvaril tudi ob nekaj srečanjih z vodilnimi kadri sozda in delovnih organizacij, ki imajo sedež v celjski regiji. Še posebej dober vtis sem imel tudi kot reden kupec v blagovnici Agrine, kjer sem kupil marsikaj za potrebe gradnje in inštalacij v hiši. Vedel sem, da me ne čaka lahko delo. Prav to pa je zame velik izziv, še zlasti zato, ker vem, da so delavci v vseh Hmezadovih organizacijah pridni in vestni, da znajo poprijeti za delo in tudi drug drugemu priskočiti na pomoč.

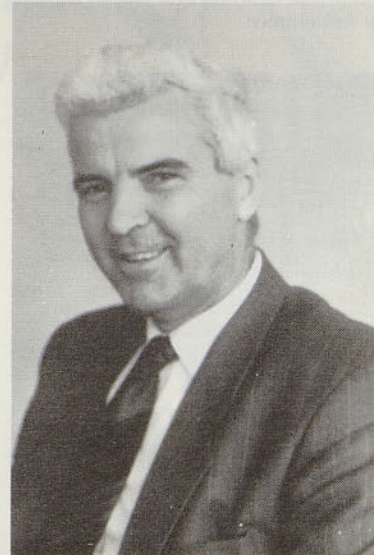
Hmeljar: Kaj mislite, ali je Hmezad pripravljen za prehod na tržno gospodarstvo, zlasti mislim na primarno kmetijsko proizvodnjo?

Rinc: Delovne organizacije so različno pripravljene. Nekatere, na primer, Agrina in Minerva že več let delujeta po tržnih pogojih in jih motijo zgolj politični in gospodarski ukrepi, ki jim zapirajo posamezna območja, ter vključevanje domačega in tujega kapitala. Druge organizacije, ne morem reči podjetja, ker le-teh po novem zakonu še nimamo, so nekaj korakov za omenjenima. V najslabšem položaju pa so vsekakor organizacije v primarni kmetijski proizvodnji, predelavi in storitvah, ki so neposredno vezane nanjo. Tu je še vedno največ neposrednega vmešavanja države. Kljub vsem kritikam dela dosedanjih vlad, ki se jim pridružujem, pa vendarle moramo priznati, da je tudi v kmetijski in živilsko predelovalni industriji že nekaj let vsaj pri cenah uvedena politika postopnega sproščanja cen. Spomnimo se časa pred nekaj leti, ko je bilo v dobri polovici Jugoslavije možno olje, sladkor in moko dobiti le z boni. Ali pa problemov v mesni industriji in predelavi! Zdaj je vlada Anteja Markoviča vsaj pri cenah naredila s sprostitev cen mleka piko na i. Seveda pa tiste pike na i, ki bi pomenila celovito ureditev razvojne in tržno naravnane kmetijske politike še ni in se bojim, da bomo čakali še kakšno novo vladno, tudi v Sloveniji. Pravega trženja se bomo morali učiti kar vsi poslovodni in strokovni delavci.

Hmeljar: Kaj pripravljate glede prilagoditve samoupravne organiziranosti novemu zakonu o podjetjih v okviru komisije delovne skupnosti sozda, ki jo vodite?

Rinc: V skladu s programom aktivnosti za to področje, ki ga je sprejel delavski svet Hmezada, je namenjeno največ pozornosti dvema področjema v okviru te komisije. Prvo je vsebinska analiza obstoječe organiziranosti, da bi ugotovili slabosti in prednosti sedanje oblike, zlasti pa dejanske razvojne možnosti posameznih dejavnosti članic in tiste možne poslovne povezave med njimi, s pomočjo katerih je možno ustvariti večji dobiček. Druga naloga je iz-

oblikovanje sistema in konkretnih oblik pridobivanja dodatnega kapitala od obveznic, delnic, združevanja strojev in drugih materialnih dobrin do hranilnih vlog. Ta naloga je izredno pomembna, saj večina organizacij zaradi velike zadolženosti in majhne akumulacije nimajo možnosti za hitrejši razvoj. Vzoredno tečejo tudi priprave v delovnih organizacijah.

Dane Rinc

Hmeljar: In kakšno perspektivo ali statusno spremembo naj bi imel Hmezad v prihodnje?

Rinc: Sedaj je o tem še preuranjeno govoriti. Najprej je treba pripraviti vsebinski okvir za delovanje Hmezada. Tu mislim zlasti na razvojno usmeritev v skladu z prihodnjimi tržnimi pogoji gospodarjenja, na novo poslovno filozofijo z vrednotami in postopki za uresničevanje razvojne usmeritve, ki naj bi zagotavljala hitrejši in skladnejši razvoj vseh članic. Samoupravna ali za vnaprej, podjetniška organiziranost, mora biti predvsem sredstvo za doseganje razvojnih usmeritev. Podjetniške oblike morajo biti zlasti takšne, da bodo sproščale inovativnost, poslovnost, kakovost dela in življenja.

Prepričan sem, da ima Hmezad perspektivo kot uveljavljena firma doma in na tujem, da je sposoben prenesti vse hujšo tržno konkurenco, ker ima veliko odličnih tehnologov, organizatorjev, planerjev in finančnikov, ki bodo našli prave strokovne rešitve. Dobra firma z ugledom se ne naredi čez noč, temveč s trdim delom, poslovnim nastopom, poslovno moralo in skrbjo za delavca kot človeka. Marketinška strategija razvoja je ena od najvažnejših nalog, ki je pred članicami in delovno skupnostjo sozda. Razvoj Hmezada bo zahteval racionalno, vendar bolj celovito strokovno zasledbo nalog na nekaterih področjih, ki jih Hmezad slabo ali sploh ne obvladuje. V okviru komisije za samoupravno organiziranost se bom zavzemal za te usmeritve. Dobrodošla je tudi vsaka ideja, ki jo lahko posredujejo bralci Hmeljarja.

Marjana Natek

V Hramu bodo imeli svoj HKS

V začetku maja bo začela poslovati hranilno-kreditna služba v Hmezadovi članici Hram Šmarje. O prednostih lastne službe so razpravljali na zborih, zeleno luč za ta korak pa so dobili v drugi polovici marca, ko so o tem odločali še na referendumu. Tako bodo izstopili iz hranilno-kreditne službe v Žalcu. Njeni člani so bili od njene ustanovitve, to je osem let.

x

Do julija bodo v Hramu Šmarje dokončali gradnjo sušilnice in silosa za zrnje. Na uro bodo lahko posušili tri tone koruze ali pet ton pšenice. Posušeno zrnje bodo mleli v svojem mlinu v Imenem. Moko iz Hrama bodo po napovedih prodajali za lastno blagovno znamko. Poleg tega bodo farmo valilnih jajc priredili za brojlersko proizvodnjo.

— Kupil sem si puško. Pravijo, da so cene spet podivjale!

Hmeljar

»KAR SEM ZAČEL, BODO NADALJEVALI DRUGI«

»Vedno sem razmišljal kako naprej in ne kako je bilo,« je povedal Andi Goršek. Zadnji dan marca se je namreč poslovil od svojih sodelavcev v Celjskih mesninah, ki jih je vodil dvanaest let.

»Poleg urejanja domačije, ki mi je bila zmeraj prijetno zatočišče, se bom posvetil raznim hobijem, poskušal bom pomagati sinu pri gobarstvu,« je razmišljal o nadaljnjem življenju.

Razen dobrega leta je bil vseskozi v Hmezadu, najdalj, od leta 1973, v Mesninah. Kolektiv je bil vedno na njegovi strani, tudi takrat ko so jim vsi obrnili hrbet. Med najbolj senčnimi platmi njegovega službovanja je dogodek izpred treh let, ko naj bi Mesnine vrnila cene mesa na staro raven. Že čez štirinajst dni so se cene lahko povišale, Andi pa je moral zaradi domnevnega prekrška prepričati delavski svet naj mu izglasuje nezaupnico.

Andi Goršek

»Šele pred kratkim se je to rešilo, od tožilstva smo dobili obvestilo, da odstopa od vseh nadaljnjih tožb. Vso dokumentacijo si bom odnesel domov, tako da si jo bom lahko kdaj pa kdaj pogledal, je razlagal. Na splošno pa trdi, da ima ob odhodu v pokoj dober občutek. Nenazadnje se je v njegovem kolektivu veliko naredilo. Začela se je obnova klavnice, gradnja hladilnice. Toda to so po njegovem prepričanju le začetki in ničesar ni dokončnega. Njegov kolektiv bo nedvomno lahko uresničil začrtano

pot razvoja. Pogoji gospodarjenja so se spremenili tako, da jih niti ni mogoče primerjati. Takole je povedal:

»Problematika je bila popolnoma drugačna, takrat smo bili regijska organizacija, zadolžena za oskrbo z mesom. Takrat, ko ga je primanjkovalo, so telefoni v naši hiši neprestano peli. Meso smo morali dati, kot da smo naveden distributor, potem pa, ko smo zahtevali pokritje za razlike v ceni, smo nemalokrat naleteli na gluha ušesa. Danes je drugače, cene se prosto oblikujejo, toda kupna moč je vse slabša in s tem je toliko težja prodaja. Na delovanje trga se bo treba pač privaditi. V zadnjih letih smo naredili izredno dobro finančno in tehnološko sanacijo. Še veliko lažje bi poslovali, če bi imeli svojo maloprodajo.«

Po njegovem prepričanju vodilni delavec ne more razmišljati o sihtu, ki bi ga odpikal v osmih urah. Več mora dati od sebe. Njemu je to prizadevanje prineslo še notranje zadovoljstvo, ki je vredno več kot denar, ki je gonilna sila vsega. Še pred leti so ljudje dali nekaj tudi na pohvalo, danes vsak razmišlja kaj in koliko bo zaslužil. Kritičen je do dogajanj v družbi. Zato se je kmalu znašel v družbi tistih, ki so te pojave žigosali. V Petrovčah, kjer je doma, se je kmalu vključil v igralsko skupino. Andi o tem takole:

»Nazadnje sem igral, ko mi je bilo osemindvajset let. Za predstavo sem si moral celo obriti brke. No, bolj pomembno je, da sem vlogo našel v štirinajstih dneh. Izredno uživam tudi z imitacijami. Prepričan sem, da bomo kulturno dejavnost zopet postavili na noge, saj bom imel za to dovolj časa,« načrtuje Andi Goršek.

Poleg kulture bo več časa še za družino, ki zna stopiti skupaj takrat, ko je potrebno. Le-ta mu je dajala največjo podporo takrat, ko so mu drugi obračali hrbet.

-mn.

Članice bi morale bolj sodelovati pri dograjevanju informatike

Predvsem bodo morale povedati, kaj želijo imeti in ustrezno usposobiti ljudi

Kljub jasnim zasnovam informacijskega sistema v Hmezadu je potrebno delovanje računalniškega centra opredeliti ponovno. Poleg težav, ki jih imajo z instaliranjem računalniške opreme, imajo probleme še s financiranjem centra. Konec marca so imeli kar 89 milijonov dinarjev odprtih terjatev, nepokrita pa je bila tudi finančna konstrukcija za nabavo tretje faze računalniške opreme. O teh vprašanjih so razpravljali direktorji in računovodje največjih porabnikov storitev računalniškega centra konec marca.

Za plačilo opreme, montažo in druge stroške tretje faze bodo združile 1,6 milijard dinarjev predvsem Agrina, Hram, Mlekarna, Kmetijstvo Žalec, Kmetijska zadruška Savinjska dolina, Strojna, Minerva, Export-import in HKS. Doslej so v računalniškem centru izvajali opremljanje skladno z rastjo potreb po strojni opremi, ki je po trenutnih cenah vredna okoli 14 milijard dinarjev. Ozko grlo vseskozi predstavljajo diskovne kapacitete, ki naj bi jih dogradili že letos, vendar zaenkrat še ni realnih možnosti.

Na sestanku so izpostavili tudi tržno obnašanje računalniškega centra – v okviru priprav na bodočo organiziranost je potrebno izhajati iz teh meril. Poleg tega je tržno obnašanje izredno nedorečeno in bi bili hkrati s tem narediti določene popravke v načinu delovanja centra. V računalniškem centru so si že zamislili svojo bodočo organiziranost in le-ta naj bi bila skupno podjetje članic, s tem da bi bila strojna oprema last članic, programske rešitve pa last računalniškega centra.

Nedvomno so se potrdile prednosti obstoječe organiziranosti. S skupnimi vlaganji vlagajo članice manj kot bi vlagale, če bi vsaka zase gradila informacijski sistem. Hkrati so zmogljivosti opreme večje kot potrebe članic in je je manj kot znaša seštevek potreb posa-

meznih članic. Aplikativne rešitve so veljavne za vse uporabnike. Med prednosti pa bi lahko še prišteli redne obdelave, razvojne aktivnosti in stroške v okviru dogovorjenega obsega dela. Ta sistem ima tudi svoje slabe strani, saj se nove rešitve izdelujejo za vse porabnike praktično hkrati. Uvajanje le-teh teče postopno in zadržuje želje tistih članic, ki želijo več in nove rešitve. Pri odločanju imajo članice enako težo ne glede na obseg obdelav in delež v opre-

mi. Na sestanku so bili soglasni, da k nemotenemu nadaljevanju dela v računalniškem centru sodi tudi ustrezno nagrajevanje in osebni dohodki ne smejo več zaostajati za enakimi opravili v drugih delovnih organizacijah. Zaradi razmeroma nizkih osebnih dohodkov se kaj lahko zgodi, da se bodo strokovnjaki preizposlili v druge delovne organizacije, ki bi s tem pridobile že usposobljene strokovnjake. Posledice tega bi bile hude, saj je delo timsko orientirano, in delujoče rešitve medsebojno odvisne. Težave nastopajo že ob polnoštevilni ekipi. Zato si je težko predstavljati, da bi jo razdelili po delovnih organizacijah.

Marjan Natek

REKLI SO:

Zoran Krieter, direktor računalniškega centra

»Končni cilj IPIS je, da se podatek vnese v računalnik tam, kjer nastane in od tam dobivajo tudi potrebne informacije. V Hmezadu imajo en podatek v obdelavi trije ljudje, preden sploh pride do računalniškega centra, tako je vključenih veliko oseb za relativno malo dogodkov. Tako prihaja do uporabniških in ne programskih napak, saj se le-te ugotovijo v fazi testiranja programa.

Uporabniških napak imamo lahko na dan nešteto. Te se bodo še izraziteje pokazale pri višji stopnji obdelav. Predvsem zato, ker je dograjevanje metodike in sistematike dela postranska naloga, ki pa bistveno vpliva na učinkovitost in ji bo treba priznati vsaj enakovreden status. Podatki so ošifrirani po dodatnih vidikih uporabe. Toda, če vzamemo za primer osebne dohodke, so ti podatki dobri le toliko, da delavec dobi mesečni osebni dohodek, ostalih podatkov pa ne ažuriramo. Podobno je pri materialih. Vsi artikli naj bi bili enako ošifrirani, toda dogaja se, da imamo pet artiklov na eni šifri in obratno. Pretokov blaga ne bomo poznali, dokler jih ne bomo ustrezno obdelovali. Doslej poznamo samo šifro na nivoju tozda, na koncu leta pa hočemo vedeti, kako in s čim je kdo trgoval z drugimi sistemi. Poseben problem so šifre kmetov, saj so sedaj za vsako področje proizvodnje posebej ošifrirani.

Center teh problemov sam ne bo mogel rešiti in uporabniki bodo morali povedati, kaj hočejo imeti. Večino ljudi, ki bodo v firmah delali na področju informatike, bo treba šele vzgojiti. Le tiste firme, ki imajo resen odnos do tovrstnega razvoja, imajo ustrezno izobražene ljudi. Računalniški center je doslej usposobil okoli 300 zaposlenih, ki delajo s terminali. Za dobro delovanje informacijskega sistema bi morali biti usposobljeni ustrezno prav vsi. Najodgovornejši v članicah bi morali vedeti, da je informacijski sistem odvisen tudi od njihovega sodelovanja in zato jim ne bi smelo zmanjkovati časa zanj. Kaj firme potrebujejo, nam ne morejo razlagati operativni uporabniki, saj se v rešitve vse bolj vgrajujejo elementi poslovne politike in ne le problemi evidenc. Trenutno je instaliranih 120 delovnih mest (terminali, osebni računalniki). Očitki, da so terminali prezasedeni, nimajo prave teže. Prej je vzrok neustrezna organizacija dela, kajti v določenih časovnih obdobjih so terminali popolnoma neizkoriščeni. Dokler bo tako, trdim, da je problem drugje.«

**Dopisujte
in oglasujte
v Hmeljarja!**

Hmeljar

Tale računalniška oprema je bila kupljena že konec decembra. Kdaj bo priključena, sredi aprila ni vedel nihče, ne računalniški center in ne monterji Honeywella v Beogradu. Še sreča, da so sploh prišli, pravijo v centru, čeprav brez ustreznega orodja. Da bi s seboj prinesli še tega, bi bilo potrebno še najmanj sto telefonskih klicev in telekov.

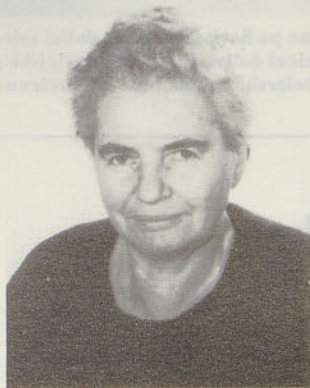
				REKA V HERCEGOVINI	VRSTA VIŠNJE	ČAR	ALUMI- NIJ	VEDNO KIMA	POVELI- NIK PRED TROJO	SVETILKA TUDI SVETIL- NIK	DUŠIK	EISEN- HOWER DWIGHT	SOHBOR	SOČASEN V ISTEN ČASU	DOPISU- JE V HMELT- ARJA		
				ŽENSKO IME							DEL SKELETA DELAVEC NA ŽELEZ.						
				VODNA ŽIVAL			KRAJ PRI PREBOLU MODEL, OSNUTEK				TELUR SLOV. GL. IGRALKA /ALI/						
				ERBIJ		KDOR MASIRA HRV. SL. /VJEKOSL/			CIGAN GORČICA								
				ATLET, SAH. FIGURA				KDOR REŽE KISLOST									
	KRAJ PRI ŽALCU	VRSTA OPICE	LJ. BANKA KARLOVAC					RADIJSKA IN TV NAPRAVA								ŽIVEL 1. MAJ	
IGRA S KARTAMI								KOPALIŠČE OB FRANC RIVIERI FILM. FEST.								DINJA	
ORAČ						ARABSKI ŽREBEC		SANOGLA- ŠNOK NOVINARKA /SUKLJE/		MUSLIM, H. IME OSMINA KROGA							
NATRIJ			ŽDA /ORIG/		KRAJ NA NOTRA- NISKEM	SLOV. GL. IGRALKA /MIRA/					18. IN 5. ČRKA	NEON SODOBNA BOLEZEN /MUNGVA/					
VEZNIK			RAZPO- REK			AVTOM. OZNAKA KRAPINE		TURŠKO MESTO								LITER ITAL. FILM IGRALKA /GIWA/	
KILO- GRAM			KLICA /POM/	KRAJ PRI KOČEVJU			FILMSKA IGRALKA /NILSEJ/	ATEST									
KARA- DŽIC				ITAL. FILMSKA IGRALKA /LISI/				KRATICA ZA STAND. V ŽDA PAD			JUNAK RIS. FILMA	REKAV SZ /PRITOK AZOV. H. /					
OČE				DENARNA NAKAZNICA RUŠKO Ž. IME		STANE POTOČAR FRANC. PISATELJ /CLAUD/		TRINITO- TULUOL ČRANDE /REKA/				POŽELENE TRTA /KAVČINA/					
GENERATOR ZA IŠH. EL. TOK										TUL, ETUI REKA V ROMUNJI				LETO XVAČAJ /EDJINSKO/		NAŠICE	
ORGAN OŽEN ZA POMOČ OTROKOM																	
STARA UTEŽ					ALŽIRSKO MESTO	PETRO- KEMIJA KUTINA		RAZLIČ. SANOGL. DVOJICA		OPERA MASSE- NETA TURČIJA							
NORD		TOVARNA VCELU GR. BOG ZNAČE				CELJE NARODNA BANKA		TEN KRAT. DRUŽ. ORG.			PREŠER- NOV. ROŠ. KR. ŽUŽELKA KI PIČI						
RDEČA DETE- LJA									KIRURŠKO NABODALO MESTO V VZH. SRBIJI							PAPIR- NATA NAKAZ- NICA.	
CANKAR IVAN			JADRAN. OTOK ENAKA SOGLAS.			DROG ZA POVEŽOV SENA	ORODJE ŽANJIC NJIVA TRAVNIK /KATASTR.			NAŠA POLITIC. ORG.	SULAD. /RIŠTOI/ VREČE S HMEJEM						
TV ZASLON					25. IN 17. ČRKA		SLOV POSVETNI PESNIK /FELIKS/	KAMRA ŠUBIC				UROŠE- VIC VLADA	GALIJ KOVINA KI PRIVLAČU- JE ŽELEZO				
KAPLAN				SLIKE V. VYBIBAL	GUMICA ZA BRISANJE						ODSTOP BEG ENA						
									TRAVNIK NAŠA ARMADA								
													... CE TUNG	POT V SNEGU AMPER			
				ŠPANIJA POST SCRIPTUM		.. ACTA	NEPELJI- VA SOGLAS- NIKA	KAZALNI ZAIHEK		BRIT. OTOK V IRSKEM MORJU 25. IN 19. Č			TRETJI SANO- GLASNIK ORANJE				
												KRAJ PRI LJUBLJA- NI			GRŠKI BOG VETROV ŽVEPLO		

Poslovili smo se od

ZOFKE PIRC

Falentove

Topel sončen dan je bil in hmeljarji so hiteli z deli v hmeljiščih. Na šempetrskem pokopališču pa se je ta dan zbrala množica vaščanov, znancev in prijateljev, ki so se v tihi bolečini poslovili od Falentove Zofke.

Rodila se je leta 1912 na trdni Ocvirkovi kmetiji v Grušovljah. V družini je bilo 9 otrok. Kljub temu, da je že v mladih letih občutila težko kmečko življenje, se je odločila, da bo ostala kmetica vse življenje.

Pred več kot petdesetimi leti se je poročila na srednje veliko Falentovo kmetijo v Šempeter. Bila je delovna in skrbna žena ter dobra mati sinovoma.

Med vojno je pomagala po svojih močeh tako, da je zbirala hrano po vasi za ljudi v gozdovih.

Kasneje, po letu 1958, ko se je pri nas močno razmahnilo združništvo in, ko so se začeli graditi domovi, je aktivno delala v odboru kmečkih žena. Več let je bila tudi predsednica aktiva.

Zahrbtna bolezen je zadnja leta načenjala njeno zdravje in tudi tokrat je v boju človeka z boleznijo zmagala smrt.

Zahvaljujemo se ji za njeno delo in dolgoletno sodelovanje.
TZO Šempeter

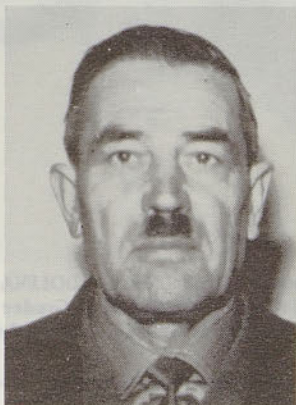
-mn

OSMRTNICA

Umrli je oče

KAREL SAJOVEC

kmet z Gomilске.

V sebi je nosil nagnenja do mizarstva in kolarstva. Že pri vojaki je prišel v kolarsko delavnico. Vse do svoje visoke starosti 88 let je bil delaven, če ne drugje pa v delavnici, kjer je rad postoril kaj mizarskega za domače potrebe. Zadnja leta mu je vidno pešalo zdravje.

Bil je med ustanovitelji KZ Gomilsko in dolgoletni član hranilno kreditnega odbora KZ Gomilsko.

Umrli je v času, ko se je njegova kmetija lepo razvila in napredovala. Dolga leta je v njo vlagal svoje moči.

TZO Trnava

ORAČ

Pomlad že trka:
Hajd na noge,
da se ogreje
premrló srce.

Plug izpod strehe,
brano na dan,
jarem na vole,
kdor ni zaspan!

Reklo je tako;
Svet Valentin
vabi na delo,
saj zemlje si sin.

Zjutraj naprežem,
plug že držim,
v desno in levo
brazde drobim.

Seme posejem
v razor spet nov,
kadar povlečem,
grem pa domov.

Sprežem voliče,
plug dam v kraj;
jesen pokliče
spet ga nazaj.

Lovrenc Ogris

-mn

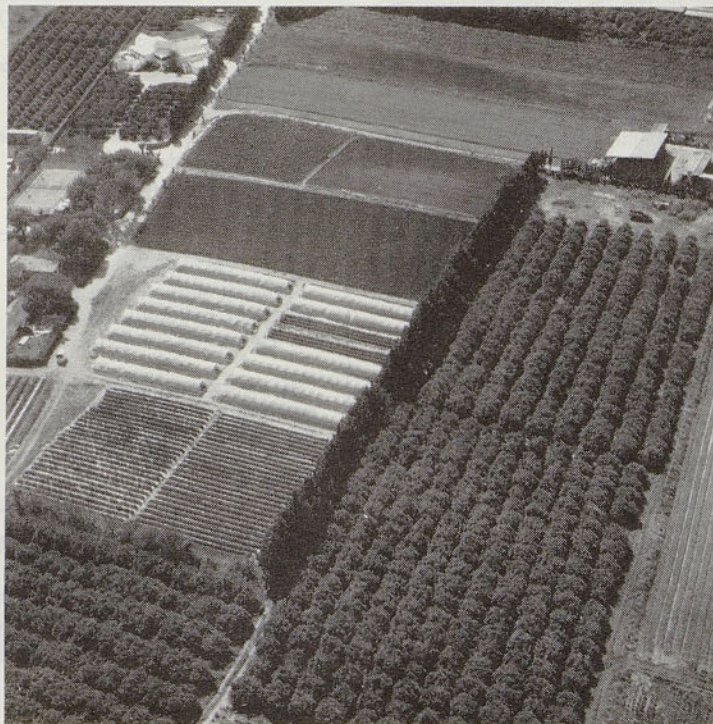
Graščina na Plevnem s čudovitim drevoredom bi bila čudovito izletišče za Žalčane, samo odkriti jo morajo.

ŠALOM, IZRAEL!

Tako, kot smo napovedali v februarški številki Hmeljarja, je Kmetijska zadruga Savinjska dolina, pravzaprav njena veterinarja dr. Anton Vrabič in mag. Dušan Vedenik organizirala izlet v Izrael. Obiskali smo vse napovedane kraje in še mnogo več. Videli beduine v puščavi, se kopali v Mrtvem morju, v dolini Jordana in ob Galilejskem jezeru pod Golansko planoto videli čudovite vrtove, polja in nasade, ki rode vsaj dvakrat letno. V kibucu Ginossar ob Galilejskem jezeru smo si ogledali pro-

izvodnjo brojlerjev, hleve s frizijkami, nasade banan, pomaranč, limon, mange, avokada in agav in ne preveč vzorno urejeno dvorišče s stroji. Kibuc ima tudi tovarno farmacevtskih izdelkov, vzorno urejen hotel za turizem, vrtec, menzo za zaposlene... Okolica Haife ob Sredozemskem morju je industrijska. Na poti do Tel Aviva smo si še ogledali v Cesareji akvadukt iz Herodovih časov in v Netaniji eno od brusilnic diamantov. V samopostrežni trgovini in drugih lokalih Tel Aviva pa spoznali, da smo kot turisti plačevali skoraj vse do 3 krat dražje kot domačini. Kljub temu smo bili s potovanjem zadovoljni in morda o tem kaj več prihodnjič.

Vy

Kibuc – nasadi pomaranč in jagod v okolici Galilejskega jezera.

V Celjskih mesninah bodo začeli graditi strojnico za združeno hladilnico. Potrebno dokumentacijo so že začeli zbirati. Naložba po sedanjih ocenah vredna okoli deset milijard dinarjev naj bi bila pa zaključena do konca leta. Strojnica bo ena od najsodobnejših pri nas, saj bo imela vijačne kompresorje, ki jih je možno avtomatsko voditi.

Oglas

Upokojenci Celjskih mesnin se lahko prijavijo za letovanje v predsezoni v Barbarigi. Prijave zbira in daje dodatna pojasnila Helena Zagvozda, tel. 31-511.

-mn

Na kratko

Korist je večja kot stroški, ki so jih namenili za letovanje svojih delavcev v Čateških toplicah, so prepričani v celjskih Mesninah. Letos se je tega programiranega aktivnega oddiha, kot ga uradno imenujejo, udeležilo petdeset njihovih delavcev. Organizacija je plačala vse stroške, delavci so dali le svoj redni dopust. Letos se je tega letovanja udeležila pisana kadrovska struktura. Tudi leta niso bila omejitve. Lani so bili v Čatežu starejši delavci z različnimi zdravstvenimi težavami. Kot napovedujejo, bodo s takšnimi letovanji nadaljevali prihodnjo zimo, ki je v Mesninah tudi čas mrtve sezone.

-mn

Hmeljar

70/1989

COBISS

IN ŠE ZA KONEC PRAVOČASNO SPRAVILO SENA

Tudi na našem področju še vedno zaradi različnih vzrokov kasnimo s spravilom sena. Ukoreninjeno je namreč mnenje, da želimo od prvega odkosa dobiti čim več količine, kar pa je seveda v nasprotju s kakovostjo.

Pri košnji travnikov ne gre samo za to, da dosežemo pridelek izražen v teži, temveč predvsem velik pridelek hranilnih vrednosti (škrobnih enot, beljakovin in rudninskih snovi). Za dosego tega cilja je poleg ostalih agrotehničnih ukrepov na travnini potrebno poskrbeti za najprimernejši čas prve košnje.

S pravilno izbiro časa prve košnje in s tem števila košenj lahko pridobimo veliko količino mase in hranilnih snovi.

Številni poskusi v svetu in pri nas kažejo, da je najboljši čas za košnjo sena, ki ga nameravamo sušiti na tleh ali na sušilih v fazi latenja, to je pred cvetenjem vodilnih trav v ruši.

Glede na čas prve košnje pa so v kakovosti pridelka lahko še občutne razlike, ki se pokažejo šele ob krmljenju v zimskem času. To nam jasno prikaže naslednja tabela:

	Suha snov	Prebavlj. organske snovi %	Senova vlakna	Prebavljive surove beljakovine g/kg	Škrobne enote g/kg
1. seno košeno v začetku cvetenja	85	70	24,6	86	411
2. seno košeno pred cvetenjem	85	66	26,5	63	369
3. seno košeno v cvetenju	85	59	26	57	333
4. seno košeno ob koncu cvetenja	85	54	31,4	35	255
5. ostarelo, slabše seno	85	48	32	29	205

Strokovna služba
KZ Savinjska dolina

Blagovna znamka **ZELENA DOLINA** je dobila ime po Savinjski dolini, dolini zelene-ga zlata. Ker se tudi Polhov Gradec nahaja v zeleni dolini, čeprav ne Savinjski, pošiljamo dokazni material z dvema deklicama čebelarstva kolektiva pred zeleno dolino.

Prvomajska nagradna križanka

Nagrade so prispevale naše DO

1. nagrada: kolot drenažnih cevi – Minerva
2. nagrada: kolekcija mesnih izdelkov – Celjske mesnine
3. nagrada: vreča krnil po izbiri – Mešalnica
4. nagrada: Kolekcija izdelkov Jate
5. nagrada: presenečenje KZ Savinjska dolina
6. in 7. nagrada: VI. Savinjski zbornik
8. nagrada: vezan Hmeljar 1988

Pri reševanju vam želim vsaj malce razvedrila in zbranosti.

Rešitve pošljite do 15. maja v uredništvo Hmeljarja v Žalcu, ko bo žrebanje.

Lep pozdrav in zadovoljno praznovanje vam želi vaš urednik

Naše okolje in odnos do njega

V prejšnji številki Hmeljarja je bil objavljen članek »Okolje«, s katerim se opozarja na neurejenost okolice zgradb.

V zadanem odstavku je zapisano, da bi zato morali vsi (od najmlajših do najstarejših) storiti več za lepše okolje. K temu, vsaj tako kaže praksa, moramo zapisati še posebej odgovorne, katerim v opisu del in nalog je tudi urejanje okolja, oz. odstranjevanje odpadkov. Žal pa nekateri menijo, da lahko, oz. morajo narediti samo tisto, kar je posebej poudarjeno (nekje zapisano). Da je ta trditev točna, se lahko prepričate ob odvozu smeti (Javne naprave Celje, ipd.), ko odpeljejo samo tisto, kar je v kanti za smeti, v kolikor pa je poleg kante še vrečka ali karton s smetmi, to ni več njihova skrb, za to naj poskrbi veter.

POSTALI SO HMEZADOVCI

V marcu so se zaposlili naslednji delavci: Mirko Grahek, kmetijski delavec, Stanislav Težak, kmetijski delavec, v TOZD Kmetijstvo Latkova vas, v TOZD Petrovče pa Irena Djuras, Zora Huzjak, kmetijski delavec, Živorad Milojevič, gozdarski delavec in Milko Rovšnik, vzdrževalec. V Hramu Šmarje se je zaposlil Aleksander Ojsteršek, prodajalec, Janez Sinkovic, avtoklepar, v Kmetijstvo Ilirska Bistrica Stanko Rojc, slikopleskar, v TOZD Kmetijstvo Radlje Majda Korbar, inženir kmetijstva, v TZO Kmetovalec Vuzenica Marjan Kasper, kmetijski delavec, v TOZD Gostinstvo Podvelka Nenad Gačan, natakar, v Vrtnarstvo Celje Viktorija Kopinšek, vrtnar-cvetličar, Matjaž Pustoslemšek, kmetijski tehnik, v Mlekarni Arja vas Helena Jazbec, ekonomski tehnik, Leonida Strah, ekonomski tehnik, Andreja Zabukošek, kmetijski tehnik, v Agrini Žalec Jože Derča, Marjan Verbič, Vesna Mavrič, Vlastimir Bogdanovič in Ludvik Cokan, v DSSS Hmezad pa Mojca Pešec, politolog.

Dajati nasvete je vedno nevarno, dati dober nasvet je naravnost usodno. O. Wild

Kriv je med krivci, kdor molči. Političnemu vplivu in politični svobodi, razcvitu kulture daje podlago le krepka gospodarska razvitost.

Besednjak 1919. leta

Revščina vzpodbuja zločinstvo. Najteže prenašam neumnosti tistih, ki imajo v rokah oblast in denar.

OGLASA

Prodajam etažno centralno peč, kuhinjski štedilnik. Informacije na telefon 779-114, Petre.

Kakovostno vam očistim na vašem domu traktor, prikolico ali nakladalko. Vse informacije: Kumer Danilo, Šešče 45, p. p. 15, Prebold.

Za vse tegobe

Med prijateljicami:
Imam dva zdravnik: starejšega in mlajšega.

»Zakaj pa dva?«
Če sem bolna, grem k starejšemu, ko mi pa kaj manjka, grem pa mlajšemu.

Zaspame

– Koliko ur spiš vsak dan?
– Tri do štiri ure.
– To pa še zdaleč ni dovolj.
– Seveda ne, zato pa moram spati še vsaj osem ur ponoči.

Maj

Velikega travna dosti dežja,
v jeseni bo dosti vsega blaga.

Če je pred Servacem (13. V.) poletje,
mraz rad še pritisne na cvetje.

Če se Urbanu (25. V.) sonce zahoče,
bo tudi poletje suho in vroče.

Hmeljar je začelo izdajati maja 1930. leta Hmeljarsko društvo za Slovenijo kot štirinajst-dnevnik. Izhajal je do okupacije aprila 1941. Januarja 1946 je začel svoje poslanstvo kot glasilo Hmeljarske zadruga »Hmezad«. Sedaj ga izdaja delavski svet SOZD Hmezad Žalec.

Za obveščanje in strokovno delo med hmeljarji in delavci je Hmeljar prejel priznanje Zveze sindikatov Slovenije in Društva novinarjev Slovenije, Savinovo priznanje občine Žalec in priznanje Poslovnega združenja za hmeljarstvo, živinorejo, sadjarstvo in vinogradništvo »Styria« Celje-Maribor.

Predsednica uredniškega odbora: Marija Krollič
Člani: Darko Simončič, Pavlina Glušič, Jožica Krajšek, Nives Jerman, Milan Kolar, Leopold Škafar, Bojan Podkrajšek in predstavnik Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo mag. Milan Žolnir.

Uredništvo: Glavni in odgovorni urednik in lektor Vili Vybihal, inž. kmetijstva, novinarka Marjana Natek.

Strokovno prilogo za hmeljarstvo ureja Vili Vybihal.
Hmeljar izhaja enkrat mesečno v 5.500 izvodih. Tisk Aero Celje – TOZD Grafika.
Uredništvo je SOZD Hmezad, Ulica Žalskega tabora 1 v Žalcu, telefon (063) 714-141.

Na podlagi mnenja Sekretariata za informacije pri IS Slovenije je oproščen temeljnega prometnega davka.